

Gaddden

Medlemstidning för Sveriges biodlingsföretagare Nummer 6 2022

TID FÖR ÅRSMÖTE
– boka lördag 25:e feb 2023

COPA-COGECA

Om situationen för
yrkesbiodling inom EU

Fermenterad honung prisad

Biodlarkonferens

vi ses i Nässjö 24–26 februari

Biodlingsföretagarna

Svensk honung.

Med 55 säsonger bakom oss, av honungs-förädling, fortsätter vi att värna om det svenska landskapet och vår inhemska honungsproduktion. Detta har gett oss en stor bransch-erfarenhet och en värdefull kunskapsbas för vårt fortsatta arbete.

Vi tar alltid vårt ansvar för svensk honung och önskar få fortsätta vara er trygga och kompetenta uppköpare.

Vår BRC-certifierade anläggning tar hand om din honung och förädlar den till en färdig kvalitetsprodukt.

Magnus Palmgren
Verksamhetsansvarig Svenska Biprodukter

070-54103 22
magnus.palmgren@svenskabiprodukter.se

— Svenska —
Biprodukter

— Svensk —
Honungsförädling

I detta nummer hälsar BF välkommen till Biodlarkonferensen med årsmöte i februari, det handlar om situationen för biodlingen i Europa, honungsdagg, företagande i kooperativ form, om varroaresistens och om nya medlemmar.

Tack för den här tiden.

Nu efter tre år har jag beslutat att lämna över ordförandeskapet och vill passa på att tacka för den här tiden och all support jag fått från er medlemmar. Det har varit mycket arbete och mycket lärdom. Att arbeta med och mot myndigheter har stundom varit ganska energikrävande och frustrerande. Särskilt året som varit när myndighetskontakterna duggat tätt både vad gäller det nya programmet för biodlingssektorn (SJV), den nya djurhälsolagstiftningen (AHL, SJV) och frågor om honungsfusk (LMV).

Jag vill också passa på att tacka övriga styrelsen för det fantastiska arbete ni lägger, ofta ideellt, på föreningen. Det har varit ett nöje att arbeta sida vid sida med er. Tack för allt arbete ni gör, ni är alla beundransvärda. Sedan har vi ju Thomas Dahl och Staffan Tegebäck som slutade i styrelsen för några år sedan men alltid funnits till hands, som svarat på frågor, hjälpt till, förklarat och ibland åkt med för att göra vår röst hörd i olika sammanhang. Ni är verkligen guld värda. Tack för att ni hela tiden funnits som hjälp och stöd. Utan Staffan och Thomas hade vi inte fixat 2022 års konferens. Staffan rodde iland ett bra avtal med hotell Högland och Thomas med alla sina kontakter jobbar outtröttligt med att få ihop programmet

Men nu är det äntligen dags för en fysisk konferens, i Nässjö, på Hotell Högland. Ni har väl bokat den 24–26 februari så vi får träffas IRL? Bokningen kan ni som vanligt göra via Tickster, se följande sidor. Konferensen kommer att innehålla många spännande föreläsningar och det kommer att ges mycket utrymme för umgänge och mingel. Mer om programmet hittar ni på sidorna 4–6. Det slutgiltiga programmet och information om konferensen kommer att komma i en mässtidning.

Jag vill också passa på att kalla till årsmötet den 25 februari kl. 10.00

När den här tidningen lämnas till tryck har det inte kommit in några motioner som vi kan redovisa här. Verksamhetsberättelse och information om årsmötet samt ev inlämnad motion kommer att skickas digitalt till er alla i tid före årsmötet.

I november arrangerade vi en After Skörd på hotell Stinsen i Hallsberg. Ett 20 tal medlemmar dök upp och deltog i de program och de diskussioner vi planerat och sedan åt vi en god middag i Stinsens pub tillsammans på kvällen. Ni hittar mer om After Skörd på sidan 11.

Nu är det också dags att söka medel av Jordbruksverket för de projekt vi vill genomföra under året. De projekt vi kommer att ansöka om i år är konferensen, utlandskontakter och år 2 på informationsprojektet. I år kommer ansökningsförfarandet att vara lite annorlunda än tidigare år då vi kan lämna in ansökningar för antingen halvår eller helårsprojekt. Ansöknings-tiden är den 3–31 jan 2023.

Nästa års ansökningar kommer att få lämnas in i höst för att bedömas så att projektstart blir till årsskiftet 23/24.

Helena Ring Johansson
ordförande

Foto Torbjörn Lagerwall

Varmt välkommen till
Gadden nr 6. 2022

04 BIODLARKONFERENSN 2023

08 NOTISER

10 STYRELSEN INFORMERAR

Om After Skörd i Hallsberg, nya regler från Jordbruksverket och nya medlemmar

14 UTBLICK – Sverige har hamnat i liknande läge som övriga Europe

16 ARTIKEL om honungsdagg

20 ARTIKEL – På väg att starta en producentförening? Coompanion finns som resurs

22 ARTIKEL Konferens för behandlingsfri biodling i Hallsberg

25 UTBLICK Sustainable use of pesticides, SUR är ett direktiv som ska bli förordning

26 ARTIKEL – ett år har gått, dags för examen för nya yrkesbiodlare

28 B-THENET De bästa biodlingsmetoderna ska identifieras och knytas samman inom EU

30 MEDLEMSFÖRMÅNER

31 GADDEN INFORMATION, KONTAKTUPPGIFTER

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Se utgivningsplan på sidan 31. Tips på innehåll kan mailas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Kommunikatör

Sanna Ohlander
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Ingmar Germundsson, vice ordförande
ingmar.germundsson@biodlingsforetagarna.se

Redaktör & Art director

Marie Backman

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög

Tidningen är Svanenmärkt.
Utförligare information på sidan 31.

 Biodlingsföretagarna

VÄLKOMNA TILL KONFERENSEN FÖR BIODLINGSNÄRINGEN

24–26 FEBRUARI 2023 PÅ HOTELL HÖGLAND I NÄSSJÖ

Då är det så dags igen! Biodlingsföretagarna återkommer med en traditionell konferens. Vi kommer att hålla till på Hotell Högländ i Nässjö där årsmöte, konferens, utställning och festmiddag sker. Allt händer inom husets väggar och dessutom är i år allt inkluderat, dvs även både ölprovning och festmiddag.

Fredag – upplägget blir ganska traditionellt med myndigheter och organisationer på fredagen som sen avslutas med provning av mölska (honungsöl) och middag.

Lördagen startar med årsmöte och sedan diskussioner om BF:s framtid på förmiddagen och övergår sedan i föreläsningar om biodling i grannländer och Apimondia. Temat för eftermiddagen blir sedan "Drottningar – en insatsvara" där ett flertal aspekter berörs såsom logistik, avelsmetodik, tillgänglighet. Både svenska och danska föreläsare. Och sen festmiddag på det.

Söndagen fortsätter med BF:s projekt Honungskollen, Svenska Bin, e-Sense laboratoriet och dess erbjudanden och sen rundar vi av och avslutar med lunch.

Under alla 3 dagar får vi också ta del av våra kollegor i branschens berättelser i "Min Biodling".

Nedan och på sidan 6 följer ett preliminärt program som uppdateras löpande, du kan följa det på hemsidan:
www.biodlarkonferensen.se.

FREDAGEN DEN 24 FEBRUARI

12.00 Lunch

- Sofia Björsson, LRF om nya CAP-en
- Ulrika Norvell svensk märkning, LRF
- Svenska Jordbruksverket – Eva Dalhberg berättar om nya stödet till biodlingssektorn och Johanna Nilsson om arbetet med AHLn.
- Sveriges Frö- & Oljeväxtodlare
- Dan Popovic – bee nutrition
- Min biodling – Pierre Wilhelmsson, Höör
- Min biodling – Anna Sara Karlsson, Vilhelmina
- Öl- & mölskaprovning

19.00 Två-rätters middag

I SAMARBETE MED

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

KONFERENSPAKET HOTELL HÖGLAND

I år ingår konferensmiddag på lördagen samt ölprovning och middag på fredagen i priset för bokningspaketen. Dessutom har du tillgång till föreläsningar och utställning. Paketen kan bokas med eller utan rum på hotellet.

Har du en stund över under konferensen kan du som boende gäst på hotellet njuta av fri tillgång till relaxavdelning med bubbelpooler, massagefåtöljer, bastu och träningslokal.

KONFERENSPAKET 1

Fredag–Söndag

Fredag: Lunch, eftermiddagsfika, ölprovning och middag.

Lördag: Frukostbuffé, kaffe, lunch, eftermiddagskaffe och konferensmiddag.

Söndag: Frukostbuffé, kaffe, lunch.

*Del i dubbelrum: 4,350 SEK
(varav moms 870 SEK)*

*Enkelrum: 4,850 SEK
(varav moms 970 SEK)*

BOKNINGSPAKET 2

Fredag–Söndag

Fredag: Lunch, eftermiddagsfika, ölprovning och middag.

Lördag: Frukostbuffé, kaffe, lunch, eftermiddagskaffe och konferensmiddag.

Söndag: Frukostbuffé, kaffe, lunch.

*Biljett konferens 3 dagar: 2,975 SEK
(varav moms 595 SEK)*

BOKNINGSPAKET 3

2 dagar: Fredag–Lördag eller Lördag–Söndag

Fredag: Lunch, eftermiddagsfika, ölprovning och middag.

Lördag: Frukostbuffé, kaffe, lunch, eftermiddagskaffe och konferensmiddag.

Söndag: Frukostbuffé, kaffe, lunch.

*Del i dubbelrum: 2,850 SEK
(varav moms 570 SEK)*

*Enkelrum: 3,600 SEK
(varav moms 720 SEK)*

BOKNINGSPAKET 4

2 dagar: Fredag–Lördag eller Lördag–Söndag

Fredag: Lunch, eftermiddagsfika, ölprovning och middag.

Lördag: Frukostbuffé, kaffe, lunch, eftermiddagskaffe och konferensmiddag.

Söndag: Frukostbuffé, kaffe, lunch.

*Biljett konferens 2 dagar:
2,100 SEK
(varav moms 420 SEK)*

BOKNINGSPAKET 5

1 dag: Fredag eller Lördag

1 dag: Söndag

Paketet innehåller förutom tillgång till samtliga föreläsningar, utställningen och en dags helpension för respektive dag.

Fredag: Lunch, eftermiddagsfika, ölprovning och middag.

Lördag: Kaffe, lunch, eftermiddagskaffe och konferensmiddag.

Söndag: Kaffe, lunch.

*Biljett konferens 1 dag: 1,200 SEK
(varav moms 240 SEK) eller söndag
800 SEK (varav moms 125 SEK)*

BOKA DIN BILJETT PÅ

www.biodlarkonferensen.se

senast söndag 22:e januari för dessa priser.

Vid beställning efter måndag 23:e jan tillkommer 500:- per bokningspaket.

Frågor & funderingar info@biodlarkonferensen.se

Biodlingskonferensen i Nässjö 25–26 februari 2023

LÖRDAGEN DEN 25 FEBRUARI

09.00 Morgonfika med incheckning av röstlängd till årsmötet

10.00–12.00 Årsmöte och diskussion om
Biodlingsföretagarnas framtid

- Biodling i Tyskland
- Apimondia i Köpenhamn 2025
- Drottningodlingstema i Danmark och Sverige
- Min biodling – Gideon Jungblom, Lidköping
- Min biodling – Mikael Sundström, Kopparberg

Vi avslutar vid ca 18.30-tiden

20.00 Konferensmiddag med utdelning av gesällbrev

SÖNDAGEN DEN 26 FEBRUARI

- Svenska Bin
 - Min biodling – Fredrik Sjöberg, Storvreta
 - NPB-infoprojektet honungskollen.se
 - Min biodling – Kjell Andersson, Järfälla
 - e-Sense honungslaboratorium om analyser
- 13.00 Avslutning av Biodlarkonferensen med lunch

Gör din bokning på www.biodlarkonferensen.se

Frågor och funderingar info@biodlarkonferensen.se

UTSTÄLLNING

Är du intresserad av att vara utställare på Biodlarkonferensen? Den kommer att ligga i nära anslutning till konferenslokalen på andra våningen. Valfria storlekar på monterytorna erbjuds men vi utgår från en grundmodul på 6 m²

Bokning och mer information om utställningen:

Staffan Tegebäck tel: 070-895 22 50

Yngve Kihlberg tel: 0727-21 10 12

Bokning gör du via epost till: yngve@agrobi.se

Programmet är preliminärt
och kan ändras/kompletteras
fram till konferensen.

I SAMARBETE MED

Förbered dina samhällen inför säsongen!

Efter vintern är bina utslitna. De behöver då bygga upp fettkroppen för att mata den nya generationen bin och därmed återuppbygga bisamhället inför säsongen.

Vi rekommenderar Candy Board Energetic value **Super Protein** och Candy Board Energetic Value with **Vitamins and Protein**.

10,5% PROTEIN

5% PROTEIN

Du hittar alla våra produkter på www.dulcofructskandinavia.se

Allt bifoder och tillskott som dina bin behöver samlat på en plats!

Dulcofruct Skandinavia, Förslövsvägen 131, 266 98 Hjärnarp
dulcofructskandinavia@gmail.com • 070 2061994

Mjödhamnen

Expedition

LOKALT MJÖD

www.mjodhamnen.se

LP:s Biodling AB
Av Biodlare För Biodlare

VI HAR ALLT TILL DIN BIODLING!

- SERVICE • KVALITET •
- KUNSKAP • OMTANKE •

0533-631 11
SHOP@LPSBIODLING.SE

@lpsbiodling LP's Biodling

Vi på lps vill återigen påminna om att beställa era produkter i god tid för att ha dem när säsongen väl slår till!
Glöm inte att beställa era kupor under våran rabatt!

BUTIKENS ÖPPETTIDER:
MÅN-TORS: 9-15.30
FRE: 9-13.30
FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30
LUNCHSTÄNGT MÅN-TORS: 13-13:30

TELEFONTIDER:
R:
MÅN-FRE: 8-14.30
FRUKOSTSTÄNGT: 10-10:30
LUNCHSTÄNGT: 13-13:30

WWW.LPSBIODLING.SE

Linda Klintefjord prisad för ny produkt – fermenterad honung

Den 16:e november avgjordes innovationstävlingen ÄT! Halland, en tävling som är till för nya hållbara livsmedelsprodukter där ALMI Halland var partner och prisutdelare. Tävlingen anordnas av Hallands Matgille och partnern HighFive (som är ett innovationscenter/affärsutvecklare).

Text: Marie Backman

Gadden gratulerar Linda Klintefjord, Klintefjordens Skafferi som kammade hem första priset i tävlingen – 50 000 kr samt coaching under resans gång för att öka lönsamhet och försäljning. Inte nog med det, Linda kommer även få ta del av coaching till den digitala innovationsprocessen med fokus på kundresan, omvärlden, digitala möjligheter och en dedikerad affärsutvecklare med specialkompetens inom mat.

Klintefjordens Skafferi vann med sin smaksatta fermenterade honung – motiveringen:

”Med fantastiska balanserade smaker löser ni ett branschproblem, tar hållbarhetsfrågan på allvar och är en produkt för vår framtid!”

Linda berättar för Gadden att fermenterad honung egentligen är en busenkel produkt. Det är det som är idén och tanken med den, att ta en andrahandsprodukt och genom en resurssnål och enkel process placera den i ”finrummet”. Det gör att produkten kan tillverkas av fler och förhoppningsvis bidra till ökad lönsamhet i betydligt fler biodlingsföretag än bara vårt eget.

Fermentering är ett finare ord för kontrollerad jäsning. Genom att använda oss av honung som ligger på gränsen i

vattenhalt och addera lokala råvaror (till tävlingen valde vi vitlök resp. björnbär & havtorn) kan vi skapa en naturlig jäsning och en mycket spännande produkt med nya användningsområden. Detta tilltalade framförallt kockar och vi har redan en lista av företag som vill att vi hör av oss när produkten finns på marknaden så vi ser stor potential, fortsätter Linda.

Priset från de tre arrangörerna ska användas för att utveckla produkten vidare hälsar Linda.

Dottern Evelina Klintefjord (bilden ovan vänster) som varit delaktig i arbete att ta fram den fermenterade honungen tillsammans med Linda (till höger i bilden).

I skuggan av ett äppelträd

I tusentals är har äppelträd blommat och burit frukt i människors närhet. Vi har plockat och njutit, förädlat och anlagt äppelodlingar. Äpplet har varit symbol för hälsa, rikedom och kunskap. Denna utställning följer äppelträdet genom fyra årstider.

I skuggan av ett äppelträd finns plats för alla oss som på ett lekfullt sätt vill veta mer om äpplen som vi äter. Som vill lyssna på några sagor och myter som följt äpplet genom historien.

I hela utställningen surrar honungsbin omkring. För hur skulle vi kunna berätta om äpplen utan att tala om blommor och

bin? I bikupan visas en animerad film om biets betydelse för hela vår natur. Bina kommunicerar med varandra genom att dansa i bestämda mönster och genom att vipa med bakkroppen. Och får du lust att lära dig bidansen, finns vingar och blommande mattor att skutta mellan.

Utställningen I skuggan av ett äppelträd är producerad av Jönköpings länsmuseum 2021 och pågår till 8:e jan 2023.

Bilden kommer från museets hemsida

Text: Marie Backman

Gideon Jungblom prisad som Årets Landsbygdsföretagare 2022

Fredagen den 16:e november höll näringslivet i Lidköping sin årliga fest och Gideon Jungblom fick utmärkelsen Årets landsbygdsföretagare 2022 av LRF Lidköping.

Motiveringen löd:

"Årets pristagare är en 25-årig företagare som gjort en liten produktion till storskalig verksamhet.

Med över femhundra bisamhällen utplacerade på över 25 platser har Gideon blivit en av de stora biodlarna i Sverige. Med ett stort engagemang och nyskapande har det under året producerats över 30 ton honung!

Årets pristagare gör så att hela Lidköpings kommun blommar och spirar. Han är också mycket uppskattad bland fröodlare och lantbrukare där han får vitsord som lösningsorienterad, samarbetsvillig och otroligt trevlig."

– Jag blev så glad för motiveringen. Det här med blommor och bin är ju verkligen en win-win situation. Det har Sveriges lantbrukare förstått. Nu är det bara konsumenterna som ska förstå att det är ett win även för dem, säger Gideon.

– För övrigt så är det ju förjävligt att det är vin och inte mjöd på såna här tillställningar, det måste vi ändra på avslutar Gideon.

Gratulationer från Gadden och vi kan berätta att Gideon kommer att berätta om sin biodling på Biodlingsföretagarnas konferens i Nässjö i februari 2023.

Töreבודה Vax

**INLÄMNING AV RAMAR OCH VAX
1 OKTOBER - 31 MARS**

Vaxet ursmält, ramen desinficerad.
Vi har även föreningspris på vaxhantering.

**Hos oss kan du välja cellstorlekar
4,9 5,1 och 5,3 mm och drönarvax**

Ange cellstorlek vid beställning!
Saknas uppgift levereras 5,1 mm.

Vi rensar varje parti för sig. Märk med namn, adress, tel nr och kollantial. Ska vi kassera några ramar efter rensningen?
Skriv "eldas" på kollit. **Max 20kg/kolli!**

Särbehandling. Många biodlare vill ej ha Apistan eller thymolrester (t.ex. från Apiguard) i sitt vax. Därför särbehandlar vi ditt vax om du skriver ett intyg med namn, adress och tel nr och märker dina kollin med "SÄRBEHANDLAS".

**Våra återförsäljare och depåer hittar du på
www.biredskapsfabriken.se**

Jordbruksverket
Regnr SE468013

KRAV-godkänt
renseri

VAXKAKOR
Egen
tillverkning

**BIVAX KÖPES!
DAGSPRIS**

**Tänk på att ta
vara på vaxet!**

Öppettider: Mån-Fre 09.00-16.00
Lunchstängt: 12.30-13.30
Stängda dagar se
www.biredskapsfabriken.se

MS Biredskapsfabriken AB
Töreבודה
info@biredskapsfabriken.se
Sedan 1941
www.biredskapsfabriken.se

Allt för biodlaren
Stor som liten

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Medlemmarna kallas
härmed till årsmöte
i Biodlingsföretagarna.

Lördag 25:e feb 2023

kl.10.00–12.00

Hotell Högland, Nässjö

Verksamhetsberättelse och samtliga
handlingar med information om
årsmötet kommer att skickas digitalt
i tid före årsmötet.

Välkomna!

Valberedningens förslag till årsmöte 2023 i Biodlingsföretagarna

Ordförande	1 år	Yngve Kihlberg
Ledamöter	2 år	Ingmar Germundsson Mikael Sundström
Fyllnadsval	1 år	Emmy Sundström
Suppleant	1 år	Monique Widingsjö Pierre Wilhelmsson
Kvarstår 1 år till gör		Lina Norsell Kjell Andersson Marie Backman
Revisorer	1 år	Monica Larsson Fredrik Sjöberg
Revisorsuppleant 1 år		Håkan Albrektsson

Valberedningen:

Staffan Tegebäck, Wilhelm Ydrestål, Thomas Dahl

Nya reglerna för stöd till Biodlingssektorn

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:33) om stöd till biodlingssektorn beslutades den 22 december. Författningen träder i kraft den 1 januari 2023. Föreskrifterna finns publicerade på Jordbruksverkets webbplats fr o m den 23 december där all information finns om stödet, och med länkar till blanketter etc – särskilt viktig är budgetmallen för ansökan om stöd.

Utlisning för verksamhetsåret 2023

- Ansökan om stöd för verksamhetsåret 2023 öppnar den 3 januari 2023. Sista ansökningsdag är den 31 januari 2023.
- Du kan söka stöd för projekt som ska genomföras under hela verksamhetsåret, perioden är då 1 januari 2023 till 31 december 2023. Din slututbetalning måste då inkomma senast 31 januari 2024.
- Du kan även söka stöd för projekt som ska genomföras på en kortare tid, de projekten måste avslutas senast 31 juli 2023. Din slututbetalning måste då inkomma senast 31 augusti 2023.
- En ny utlysning kommer att publiceras efter sommaren inför verksamhetsåret 2024, och då ska ansökan om stöd ha kommit in till Jordbruksverket senast den 30 september 2023.

Rapport från After Skörd i Hallsberg

Den 11 november anordnades After Skörd på hotell Stinsen i Hallsberg. Ett 20-tal medlemmar samlades på eftermiddagen för gemensam fika och sedan drog programmet igång.

Text: Lina Norrsell

Hur har skörden varit? Vi började med att diskutera säsongen som gått. Vad tänker medlemmarna om att det eventuellt finns ett honungsberg och vad kan vi i så fall göra åt det? Styrelsen informerade om de två branschmötena som anordnades i juli där honungsmarknaden diskuterades. Efter mötena har tankarna kring ett svenskt honungskooperativ (SHK) växt fram. Ett 50 tal biodlare har samlats för att diskutera möjligheten kring att bilda en ekonomisk förening. Samarbete skulle kunna ske omkring marknadsföring, export, utrustning, logistik och försäljning. Mer om detta initiativ kommer att avhandlas under Biodlarkonferensen i Nässjö den 24-26 februari.

Lansering av honungskollen.se – Marie Backman fortsatte eftermiddagen med att berätta om informationsprojektet som nu är inne på sitt andra år. Honungskollen.se har lanserats digitalt och materialet är fritt för alla att skriva ut och använda sig av. Nästa steg i projektet är att trycka upp informationen i pappersform för att användas att skylta upp i butiker samt för att utbilda butikspersonal. Vidare ska material spridas år tre till kommuner och skolor. I NPB-projekt är det

inte tillåtet med marknadsföring och reklam så det arbetet kommer ske utanför projektets ramar. Deltagarna på mötet kom med flera goda förslag på förbättringar och utveckling av materialet. Tex att informationen borde finnas på flera olika språk för att bli tillgängligt för så många som möjligt.

Vad händer i branschen och vad arbetar styrelsen med just nu? Vi fortsatte med diskussioner om vad som händer i branschen och om vad styrelsen arbetar med just nu. Ingmar Germundsson är med i Jordbruksverkets arbetsgrupp om framtagandet av den nya djurhalslagen (AHL). Ingmar berättade att det är en långdragen process inför att en ny lag ska börja gälla men att remissförfarandet drar igång någon gång under 2023. På mötena har diskuterats att flytt av bin ska journalföras. Det har också diskuterats hur avgiftssystemet ska se ut, om avgiften ska gälla för företaget eller bigårdsvis. Ett annat förslag som diskuterats mycket är att 20 % av vaxet i bikupan ska bytas ut varje år. Troligtvis kommer formuleringen bli "bör" i stället för "ska". För en biodlare med flera hundra bisamhällen kan det bli problematiskt att behöva följa en sådan regel. Angående amerikansk yngelröta finns förslaget att yngelrummet ska kontrolleras en gång i månaden om bigården är belägen inom övervakningsområde. Bitillsynen kommer att förändras mycket. Den kommer inte längre ligga under länsstyrelserna utan hos Jordbruksverket.

Styrelsen fortsatte att informera om arbetet som pågår. Det nya honungsdirektivet är på gång. I samarbete med biodlare i

andra EU-länder genom organisationen EPBA (European Professional Beekeepers Association) har vi tagit fram en gemensam hållning till vad som är viktigast i det nya direktivet. Bland punkterna finns att "vegansk honung" inte kan vara ett begrepp i direktivet eftersom honung endast får produceras utav bin. Därför kan den omöjligt vara vegansk. Den andra viktiga punkten är "märkning av honung" som vi anser ska märkas med % från vilket ursprungsland för spårbarhet. Det här är den viktigaste punkten i direktivet. Vi kräver rättvis och tydlig information till konsumenten. År 2023 kommer det hållas två EPBA-möten. Ett i februari i Wels, Österrike och ett i oktober i Friedrichshafen, Tyskland.

BeeLife – vidare informerades deltagarna om våra möten med Beelife som är en organisation som arbetar för att skydda bin och andra pollinerare. Just nu diskuteras ett direktiv som handlar om att minska och fasa ut kemiska bekämpningsmedel ur EU.

Mötet avslutades med att diskutera BF-s framtid. Vilket håll är vi på väg mot? Vad är viktigast för våra medlemmar? Vi hade önskat få höra fler medlemsröster. Vi kommer skicka ut en enkät om detta som vi hoppas ni vill svara på. Det är viktigt för oss alla att föreningen gör det som gagnar medlemmarna bäst.

På kvällen umgicks vi under avslappnade former i restaurangen på hotell Stinsen.

After Skörd blev en mycket givande tillställning och vi kommer definitivt anordna fler liknande träffar. Då hoppas vi på att vi blir ännu fler som deltar.

Har du sett BF:s informationsbroschyr om biodlaryrket?

Den berättar om vad som kan sköras förutom honung, om hur viktig pollineringen är och lyfter värdet av produkterna från bikupan. Ett tips är att ge bort broschyren om du håller kurser eller har andelsbiodlare som är intresserade av att lära mer om biodling.

Intäkterna från broschyren går direkt till föreningens kassa, ett stöd till vår verksamhet.

Broschyren beställs via formuläret på hemsidan: www.biodlingsforetagarna.se/butik.html

Nya medlemmar hälsas välkomna i föreningen

Vi ställde frågor till några nya medlemmar:

- 1) Var finns du och din biodling?
- 2) Din favoritsyssla inom biodlingen?
- 3) Produkter/tjänster ditt företag erbjuder?
- 4) Varför du har gått med i BF?

Anneli Norén, Habäcks Bigårdar
anneli_cn@hotmail.com

Min biodling finns i Rävlanda som ligger mitt emellan Göteborg och Borås. Jag har precis tagit examen på Fristad Folkhögskola som yrkesbiodlare. Jag startade mitt företag i år och har dessutom precis blivit godkänd för KRAV-ekologisk biodling.

Det jag tycker är roligast med biodling är att odla fram drottningar. Avel, genetik och småpill passar mig perfekt.

Jag kommer att erbjuda drottningar, skaksvärmar, sorthonung och även smaksatt honung så småningom.

Jag blev medlem i Biodlingsföretagarna för ett ökat samarbete med kollegor samt för att få mer information om vad som händer i biodlingsvärlden.

Synnöve & Ola Sjösten,
Sandsbo Bigårdar
bee@sandsbobigardar.se

Vi är baserade i Sandsbo som ligger i Väckelsång, Småland. Allt inom biodlingen är jätteintressant men drottningodling och att göra avläggare är nog det som ligger mig varmast om hjärtat då man får följa utvecklingen på nära håll, så spännande.

Vårt företag erbjuder honung, andelsbiodling och företagskupor.

Vi har gått med i Biodlingsföretagarna för att få erfarenhetsutbyte med andra biodlingsföretag, information om utbildningar och studiresor. Tror även att desto fler medlemmar man är ju större påverkan kan man som branchförening ha i viktiga frågor.

Sandra Granholm, Solstugans Bigård
sandragranholmhudin@gmail.com

Jag är verksam i Orsa, Dalarnas län.

Jag älskar det praktiska arbetet i kuporna, att se så allt ser bra ut är en tillfredsställande känsla men något som får mig att gå igång är att lägga märke till avvikelser och möjliga orsaker och samband. Biodling handlar mycket om strategi, det du gör idag kommer att få konsekvenser inom den närmsta framtiden och det gäller att kunna förutspå möjliga utgångar av varje insats man gör för det enskilda samhället. Jag vill därför inte hålla fler samhallen än vad jag klarar av att sköta om helhjärtat. Något som också håller min motivation uppe är att arbetsuppgifterna varierar över säsong, jag hinner liksom inte tröttna på en sak förrän det är dags för nästa.

Jag erbjuder kurser i biodling, workshops med bivax som tema (salvor, bivaxdukar, ljusstilverkning). Försäljning av honung och pollen, framöver även avläggare och drottningar. Nytt för säsongen 2023 är andelsbiodling.

Att syssla med biodling yrkesmässigt är något helt annat än att göra det på hobbynivå. Därför söker jag mig vidare från tidigare förening, till något som tillåter mig att växa snarare än att hämma mig. Ser också mycket fram emot att få läsa Gadden!

Tack alla nya medlemmar,
även de som valt att inte
medverka i tidningen
eller sociala medier och
varmt välkomna
till Biodlingsföretagarna

Har du frågor om hur du ska hålla bina friska och minska vinterförlusterna?

Nu kan du boka kostnadsfri tid för rådgivning om bishälsa!

Rådgivningen är personlig och du bokar den via **bihälsorådgivare.se**. Du kan välja vilken rådgivare du vill oavsett vilken del av landet du bor i. Målet med tjänsten är att öka biodlarnas förutsättningar att hålla friska och starka bisamhällen.

Nätverket av rådgivare inom bishälsa har byggts i samverkan.

Frågor om projektet?
Kontakta: lotta.fabricius@slu.se

Sverige har hamnat i liknande läge som övriga Europa.

Vad säger då våra myndigheter?
Enligt vad vi erfar görs ingenting
för att biodlingen ska få samma
hjälp och stöttning som övriga
jordbruket kan få avseende på
diesel, el, förpackningar/burkar
och insatsvaror.

Text: Helena Ring Johansson

Vi har tagit upp problemet med Jord-
bruksverket och Livsmedelsverket, vi
har även talat med Livsmedelsverket
om ursprungsmärkningen. Angående
ursprungsmärkningen har vi uppvaktat
livsmedelsverket de senaste 10 åren utan
att vi fått någon förändring.

Nu har Livsmedelsverket aviserat att
man ska öka kontrollen av livsmedel
för att komma åt livsmedelsfusket och
det är ju bra. Men... vi vet inte vad det
innebär och vi vet inte vilka kostnader det
kommer att medföra. Vi hoppas på att få
vara med i en arbetsgrupp för att kunna
påverka myndigheten. Tills vidare får vi
avvakta myndighetens inbjudan (dom har
fått veta att vi vill vara med).

I pressrelesen från Copa-Cogeca
rapporteras om situationen för
biodlingsbranschen i Europa.
Gadden har bett ett par medlemsföretag
jämföra och kommentera hur situationen
ser ut i Sverige idag.

17/12/2022

Press Release

After challenging years in 2020-2021, the bad streak continues for European honey producers in 2022

Years go by and little seems to change for European honey producers. After a historic low all across the continent in 2021, the 2022 season shows a great contrast between fairly good production in the North of Europe while the South – where the largest production lies - was severely hit by a strong drought. This mixed result is burdened by the explosion of input costs for the sector. After several years at this rate, many European producers are questioning their future. Copa and Cogeca expects concrete and rapid answers in the framework of the revision of the Honey Directive.

The working party Honey at Copa and Cogeca gathered last week to discuss the current situation of the sector. Beside a warm and good start to the season all over the continent, the summer divided Europe into two. In the North, the blooming and nectar production, supported by seldom rains, were good enough for the production and harvest of honey. On the contrary, the South of Europe had to cope with one of the worst droughts in decades (up to 80% less honey than usual in parts of the Iberian peninsula). The harsh climate conditions affected flowers and trees' quantity of nectar, influencing, in this way, the bees' ability to produce honey.

Furthermore, the energy crisis and the general inflation have had severe consequences on the viability of European beekeepers. For example, the increase in the price of packaging costs, incl. glass for jars (15% to 60% increase reported depending on country), fuel (30% to 40%), electricity (50% to 150%) and feed for bees (50% to 70%) represent a serious economic problem. The increase of costs of productions of beekeepers are not properly transferred along the supply chain. Considering that stocks of honey from 2021 to 2022 have been very low and demand remained stable, the current period highlights the inconsistencies of the current European market.

For Stanislav Jaš, Chair of the Working Party Honey, "European beekeepers are undergoing a very critical period. I have the feeling I am repeating myself year after year, but the sustainability of the European production and its essential service of pollination is at stake! We are losing production potential in many key areas in Europe mainly due to climate change and economic climate threatening the viability of beekeeping operations across the EU. More than ever, we must defend the authenticity of honey as well as the transparency on the honey market. In line with its widely promoted policy initiatives on sustainability under the European Green Deal, such as the Farm to Fork strategy, the European Commission together with European capitals can put in place concrete tools and mechanisms that could help both producers and consumers. We ask for real actions!"

This is the reason why Copa and Cogeca reiterate their call for a revision of the EU Honey Directive, strengthening labelling on the country-of-origin of honey in blends, accompanied by solid beekeeper-friendly rules on traceability to fight trade in counterfeit honey in bulk. It is essential that the European Commission propose legislative changes and control mechanisms that support the honey producers' livelihoods, consumers' quest for genuine and quality food and Member States ability to fight fraud.

Göran Sundström,
Upplands Honung AB:

Även i Sverige har yrkesbiodlarna hamnat i ett besvärligt läge. Här har vi haft några år med hyfsade skördar och de större uppköparna hade välfyllda lager våren 2022. Resultatet blev sänkta priser på svensk bulkhonung trots att alla kostnader stigit kraftigt.

Vi ha hamnat i kläm mellan ökat utbud och minskad efterfrågan.

Antalet biodlare har ökat med 70% på tio år, de flesta visserligen små, men deras honung går direkt till konsument och den andel som passerar butikskassorna minskar därmed.

Den svenska matmarknaden domineras av några få livsmedelskedjor och deras inköpare kan sätta hård prispress på sina leverantörer.

Till detta kommer nu inflation och minskad köpkraft. Det leder till att folk i minskad utsträckning väljer premiumvaror som t.ex. svensk honung. Fler köper billighetsprodukter.

Här ökar också risken för ojuste konkurrens från import-honung med dålig eller vilseledande ursprungsmärkning.

Det behövs en skärpning av reglerna för ursprungsmärkning. Det behövs också en skärpt kontroll av spårbarheten i den internationella handeln för att avslöja fushonung.

Om den negativa trenden med allt sämre lönsamhet fortsätter så är risken att en stor del av yrkesbiodlingen försvinner vilket skulle få mycket negativ inverkan på pollineringen av det svenska jordbrukslandskapet.

Monica Larsson,
Honungsgården på Bjäre AB:

Vi har i stort sett samma problem som finns i Europa. Våra kostnader har ökat medan marginalerna har sjunkit. El, drivmedel, förpackning, marknadsföring har blivit dyrare. Kostnaden för invintringsfoder (socker) har ökat hos producenten (Nordic Sugar) med 75% och enligt sista prognosen i Europa kommer det att öka till 1500 euro/ton hos producenten. Eftersom priserna styrs av världsmarknaden kommer vi också att följa efter.

Den svenska honungsmarknaden befinner sig just nu i en stor omvandling. Eftersom HF inte vill eller inte kan betala och befinner sig i en svår ekonomisk situation. HF vill sänka priset med 20 kr/kg och vi kommer att hamna på priser som de i Europa. Vi tycker att det är oacceptabelt och vi håller på att starta en ny ekonomisk förening.

När det gäller priser till konsumenten, ligger priset på svensk honung från 120 till 250 kr/kg beroende på vad det är för honung och var den säljs. Det billigaste honungen är den som är importerad som ingen vet vad det är. Konsumenten väljer efter pris utan att veta att det är blandat från olika länder och det är kanske mer än 80% kinesisk honung. En kartläggning på etiketten med procentuell sats från olika länder är bra och inte en dag för sent.

Vi måste ge möjligheten till konsumenten att göra ett aktivt val. För alla andra matprodukter har vi ursprungsmärkning men inte på honungen.

Biodlingen är en gren i agrikulturen som är lämnad att klara sig själv fast utan biodling finns ingen agrikultur. EU och speciellt Sverige gör inte mycket för att skydda biodlingen.

Prisökning på honung – jag tror inte att vi klarar att höja mer till konsumenten som redan har samma problem som vi, då riskerar vi att få bakslag med att konsumenten väljer det som är billigast – sirap, sylt och andra sötningsmedel. Vi måste på något sätt hitta en balans och dra oss ur denna kris och informera konsumenten om vad honung är och vilken nytta bina gör med pollinering.

Bättre kontroller på EU-nivå på all import-honung och till och med sätta högre tullavgift eller skatt, lika som i Norge där import-honungen har lika pris som den inhemska.

Drottningodlingen får samma problem, vi jobbar med mindre marginaler och försöker effektivisera mer och det kan inte komma på tal att vi kan höja priset.

Pollineringen går bättre eftersom bönderna har fått högre pris på sina frön och det har följt ökningen på diesel, el etc.. (igen, så agrikulturen fungerar)

*Vi finns här
för Dig*

BeeFuture AB
www.beefutureab.se

**Vaxrenseri
& Valsning**
**Köper & säljer
Bivax**

Svenskt Bifoder

Honungsdagg ger en smakrik honung

Färsk honungsdagg är klar som daggen på gräset och klabbig som honung. Vem har inte parkerat sin bil eller cykel en varm julidag under en lind och sedan upptäckt att ytan är helt sockrig? Alla biodlare har säkert vid något tillfälle skördat bladlushonung, mer eller mindre ovetande. Uttrycket "bladlushonung" ger inga goda associationer när man pratar med sina kunder om vilka växter bina har besökt. Därför är det bättre att använda begrepp som honungsdagg, skogshonung eller bladhonung vid marknadsföring och kundkontakter.

Björn Gustavsson
bihälsokonsulent

Tel: 073-856 43 12
bjorn.gustavsson@jordbruksverket.se

Bladlöss är en del av vår natur och förekommer varje år på träd och buskar men även på gräs. För lantbrukaren och trädgårds-mästaren är det ohyra men för biodlaren kan det betyda honung. Det finns mycket socker och en hel del andra ämnen i trädens sav som kan åtnjutas av våra bladlöss. När lövsprickningen är genomförd brukar en första generation av bladlöss kläckas som i sin tur lägger ägg på trädens löv. Bladlöss liksom sköldlöss tillhör ordningen halvvingar (Hemiptera) och kännetecknas av att de har sugande och stickande mundelar i form av en ledad sugsnabel. Halvvingarna förökar sig oftast genom att lägga både befruktade och obefruktade ägg (partenogenes). Larverna liknar den fullbildade insekten förutom att de saknar vingar. Förvandlingen sker succesivt under upprepade hudömsningar.

Det är främst två grupper av växtsugande insekter, bladlöss och sköldlöss, som extra-herar honungsdagg från bladen. I mindre grad förekommer också cikador och bladloppor.

Säsongen för bladlöss börjar redan i slutet av maj och början av juni när nya blad och skott finns tillgängliga. Drag från honungsdagg kan sedan förekomma ända fram till sensommaren när de rätta förutsättningarna föreligger. Honung från lusdrag märker biodlaren mest av på sensommaren då andra nektarkällor har sinat.

Stora bilden: Bladlusangrepp på färskt skott av gran vilket kan skapa ett drag av honungsdagg.
Foto: Johan Fischer

Nedan vänster: Glansiga löv på lind (*Tilia spp.*) bemängd med honungsdagg som bina sörplar is sig.
Foto: Björn Gustavsson

Nedan höger: Bladlöss och honungsdagg på ek (*Quercus robur*).
Foto: Björn Gustavsson

Honungsdagg, en djurprodukt. Vad är honungsdagg egentligen? Råvaran till honungsdaggen kommer från trädens sav eller bladsaft men förädlas sedan av insekterna. Till skillnad från blomnektar fabriceras honungsdagg av djur (insekter). Trädets sav transporteras genom lusens tarmkanaler och blir där delvis modifierad för att sedan bli tillgängligt för bina som ett sött foder. Lusen punkterar alltså bladets översida och letar sig fram till ett silrör. Lusen behöver egentligen inte suga, för i silrören står näringsvätskan under tryck, så att mundelarna fylls automatiskt. Myrorna kan mjölka lössen på honungsdagg och samtidigt beskydda dem mot predatorer som bland annat nyckelpigor. Plantsaft kan av lössen hämtas från blad, barr och trädets gren.

Kemiskt innehåll. Själva plantsaften eller saven innehåller en del mineraler, vitaminer och aminosyror, men mest handlar det om socker. Lusens primära mål är att inhämta proteiner som de får genom aminosyrorna i saven. Dessa används som byggstenar till deras avkomma. Därför passerar det mycket vätska genom lusen för att proteinbehovet ska bli tillgodosett. Genom osmotiskt tryck pressas honungsdaggen ut från lusen som klara droppar och det är denna sockerhaltiga dryck som honungsbina dricker och lagrar som honung i sina kupor.

Plantsaften som bladlusen suger in, ändrar kemisk sammansättning innan den kommer ut från lusen.

Speciellt sockerarterna och de kvävehaltiga ämnena förändrar karaktär med hjälp av enzymer som finns i lusens tarmkanaler. Jämfört med nektar innehåller honungsdaggen proportionellt mer mineraler och proteiner. Sockerarternas sammansättning är även skild från nektar. Det är speciellt maltsocker, melezeros, raffinosa och andra oligosackarider som är unika för honungsdaggen medan glukos och fruktos är proportionellt i mindre andel. Uppgår melezeroshalten till mer än 20% får vi cementhonung som är omöjlig att slunga.

Både alger och svampar kan växa i honungsdaggen. Dessa gör vätskan färgad och en seg massa uppstår på bladen med ett glansigt utseende. Skogshonung är i regel mörk till utseendet dels beroende på svamparna men även på honungsdaggens kemiska sammansättning. Det är också av intresse att enzymernas sammansättning varierar mycket och därför kan honungsdagg från två olika lusarter, som lever på samma värdplanta, ha olika utseende och smak. I boken *Bienenweide* (Pritsch, 2018) finns en närmast komplett sammanställning av vilka lusarter som specialiserar sig på respektive trädarter.

Färsk honungsdagg innehåller 10–20 % socker men vid successiv intorkning på bladytan stiger sockerkoncentrationen till 30–60 % så att den blir attraktiv för bina.

God i marinader och såser Honung som utgörs av honungsdagg är en speciell naturprodukt som i övrigt skiljer sig från blomhonung på en del punkter. För det första är den mörk (rödbrun till mörkbrun), till skillnad från blomsterhonung som i de flesta fall är ljus. Dessutom har den en förhållandevis hög elektrisk konduktivitet och en mindre andel druv- och fruktsocker. Sorthonung från honungsdagg måste ha en elektrisk konduktivitet på minst 0,8 mS/cm och en förhöjd halt av oligosackarider för att få klassas som sorthonung (muntl. komm. Viktoria Bassani). En analys på ett laboratorium kan ge svar vilken sockersammansättning din honung har. Skogshonung är karismatisk och anses vara utmärkt till marinader, glasyr till grillat kött eller som inblandning i salladssåser.

I skogen kan stora mängder honungsdagg produceras som samlas av våra bin. I Central-europa med varmare somrar och längre vegetationsperiod är skogshonung en stor produkt och en viktig komponent för biodlarna.

Från 1 hektar skog kan de bladsugande insekterna teoretiskt utvinna cirka 400 liter honungsdagg per dag som kan komma bina, getingar och myrorna till del.

Vilka träd ger honungsdagg? Skogshonungsdagg kan uppstå från ett flertal trädarter. I Sverige är det främst lind, ek och lönn som angrips av bladlöss i större skala men även ett flertal andra arter som barrträd, plommon, körsbär och sälg förekommer. Linden brukar tex. leverera honungsdagg samtidigt med blomningen. I Centraleuropa får man nästan varje år stora drag på gran, tall och lärk som kan ge anseende mängder honung som förblir flytande upp till ett år.

Ett lusdrag kan upphöra lika snabbt som det kan uppstå. En kraftig regnskur kan snabbt ödelägga ett drag då sockermassan löses upp och sköljs bort av regnet.

Erfarenheter visar att en mild och lång höst lägger grunden för att kommande år blir rikt på honungsdagg, under förutsättning att vintern inte blir ovanligt sträng.

Upptäck ett drag. Hur vet man då att det råder drag på skogen? När det gäller blommor på marken kan vi lätt upptäcka var bina har hittat ett smultronställe men det är

Bladlussangrepp på gran (*Picea abies*).
Foto: Robert Brodschneider.

betydligt svårare för biodlaren att ha koll högt upp i trädkronorna. Lusen dricker bladsaft dygnet runt vilket innebär att så fort det ljusnar flyger bina till lössen och hämtar honungsdagg. Som biodlare kan du en tidig morgon eller sen kväll upptäcka en stor trafik vid flustret, vilket sannolikt kopplas till ett pågående lusdrag. Lyckas man sedan lokalisera källan till draget kan man höra ett kraftigt surr från träd som är lusangripna. Där finns då både getingar, flugor, honungsbin och gott om myror. Under träden, som tex. linden, sätter sig ett sockrigt lager på allt som finns under grenarna.

Tabell 1 visar träd som normalt ger honungsdagg på sommaren. Två stjärnor visar att de är extra goda leverantörer av honungsdagg i Skandinavien (från bl.a Kirkevold & Gjessing, 2003)

Al (<i>Alnus spp.</i>)	*
Björk (<i>Betula spp.</i>)	*
Cypress (<i>Chamaecyparis spp.</i>)	*
Ek (<i>Quercus robur</i>)	**
Gran (<i>Picea abies</i>)	**
Hagtorn (<i>Crataegus spp.</i>)	*
Hassel (<i>Corylus avellana</i>)	*
Hägg (<i>Prunus padus</i>)	*
Lind (<i>Tilia spp.</i>)	**
Lönn (<i>Acer spp.</i>)	**
Plommon (<i>Prunus domestica</i>)	*
Sötkörsbär (<i>Prunus avium</i>)	*
Sälg (<i>Salix spp.</i>)	**
Tall (<i>Pinus sylvestris</i>)	*
Thuja (<i>Thuja spp.</i>)	*

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se
Klippanvägen 905 | 266 94 Munka-Ljungby

TAPPMASKIN TILL VINTERPRIS

Tappmaskin, som du enkelt kan flytta från kärl till kärl då det medföljer en sugslang som du enkelt flyttar till valfritt kärl. Försedd med display och knappsats där du enkelt kalibrerar in önskad vikt. Rostfritt bord, fotpedal, manuell brytare (likt bild), 1,5 m slang samt slangklämma ingår.

- » Noggrannhet + - 1%.
- » Inställbar mellan 30 gram till 45 kg
- » Strömförsörjning 230V / 200W

Artikel: 144G

Pris: 17,000 :-

Ordpris: 18,164 :-

Priser är exkl. moms. Frakt tillkommer

Priset gäller till 15/1-23

Bästsäljare

QR-kod - skanna mig
med din telefon för
att se en video!

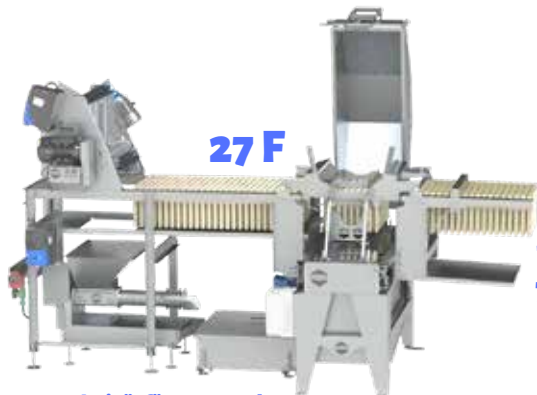

Paradise Honey

COMBINING NATURE & TECHNOLOGY

SLUNGLINJER

PROFESSIONELLA SLUNGLINJER FRÅN 18 RAM UPP TILL 200 RAM !

27 F

18 F: 18500,00 EUR (moms 0%)

27 F: ~~21000,00~~ EUR (moms 0%)

19540,00 ← **SPECIALERBJUDANDE!**

54 F: 25300,00 EUR (moms 0%)

76 F: 42460,00 EUR (moms 0%)

92 F: 46370,00 EUR (moms 0%)

Grundpris är för Langstroth ramar,
fråga pris för andra ramstorlekar.

BEEBOX SMART

Smart-erbjudande:

**Smart-ramar + låda + tak + öppnare +
10F/8F adapter (som också är ett Q-
trap system) + rör + honungstank**

Totalpriset: 230,00 € (MOMS 0%)

- Starta det nya enkla och ekonomiska sättet att bielda nu!
- Honungsextraktionsmaskinerna behövs inte!
- Skörda honung i alla väder!
- Inget behov av att ta bort honungsramar från kupan!
- Skörden stör inte bina!

10F/8F adapter

Kompatibel med 10 och
8 ramar BeeBox kupor!

VAXSKRUVAR

KAPACITET FRÅN 50 KG/H
UPP TILL 1000 KG/H

P50

~~2590,00~~ EUR
2100,00 EUR
(MOMS 0%)

P100

~~3590,00~~ EUR
3100,00 EUR
(MOMS 0%)

P200

~~4590,00~~ EUR
4390,00 EUR
(MOMS 0%)

P350

~~5590,00~~ EUR
4990,00 EUR
(MOMS 0%)

MOBIL SLUNGLINJER

Specialerbjudande:

54F Mobil sljungaline:

~~49500,00~~ eur (MOMS 0%)
45500,00

120F Mobil sljungaline:

~~95000,00~~ eur (MOMS 0%)
83550,00

Erbjudandena gäller till slutet av februari
2023. Frakt ingår inte i priserna.

Paradise Honey LTD

Hunajatie 19, 06530 Kerkkoo, Finland

Tel: +358 400 377 441

info@paradisehoney.fi / www.paradisehoney.fi

HITTA DIN LOKALA
ÅTERFÖRSÄLJARE !

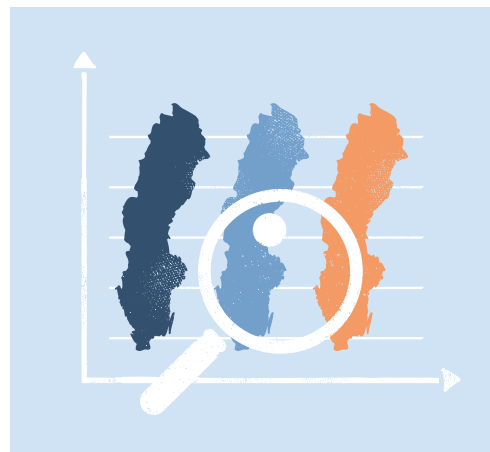
Alla Paradise Honey produkter är patenterade
Alla maskiner är tillverkade av Finskt rostfritt stål

På väg att starta en producentförening? Coompanion finns som resurs

Ett projekt som heter EUROBEES har genomförts av Coompanion Östergötland med finansiering av Svenska Institutet. Projektet har drivits med syfte att främja kooperativt företagande inom biodlingssektorn, att utveckla samarbeten och att stötta tillväxten i branschen. Ett högaktuellt ämne då det varit många diskussioner i vår bransch under 2022 om honungsberg och prissänkningar på honung.

Det finns en uppbyggd offentligt finansierad infrastruktur till stöd för detta i Sverige. Coompanion finns i 25 regioner och ger kostnadsfri rådgivning till alla som vill starta affärsverksamheter tillsammans, primärt i föreningsform. Stödverksamheter finns till olika tjänster som hjälper till med utbildning, marknadsföring och försäljning. Finansiering kan sökas genom olika vägar t ex mikrofonden eller landsbygdsstöd genom Leader och EU.

Text: Jonas Lagander. **Illustrationer** Svensk Kooperations rapport.

I projektet Eurobees har Coompanion ihop med Honung Gotlandica och olika biodlingskooperativ och intressenter till biodlarkooperativ i Lettland, Estland och Ukraina undersökt hur producentkooperativ/producentföreningar samt samverkan mellan dessa länder kan spela en ökad funktion för att stötta tillväxten inom biodlingssektorn. Projektet som finansierats av Svenska Institutet har genomfört en förstudie med studiebesök och aktiviteter för att undersöka vilken potential som finns.

Producentkooperativ/producentföreningar kan stötta enskilda biodlare att växa och utvecklas genom att exempelvis tillhandahålla tjänster avseende produktion och utbildning, samt att hjälpa till med marknadsföring och försäljning. Organisering av export kan också vara en möjlighet. Det är en demokratiskt driven

organisation som ägs av dess medlemmar (producenterna) som även använder dess tjänster, 1 medlem = 1 röst. Självklart kan producentkooperativ även skapa andra former av affärsområden, allt beror på medlemmarnas önskemål och drivkrafter.

Honung Gotlandica på Gotland erbjuder en gemensam honungshanterings-anläggning till sina över 100 medlemmar. Medlemmarnas överskottshonung köps, burkas och säljs i grossisthandel där priserna är högst i Sverige (Stockholms detaljhandelsmarknad och turistsektorn). En god samverkan med SBR Gotland är etablerad sedan länge och nybörjarkurser, i samarbete med vuxenskolan, en viktig del i strategin för att utöka medlemsbasen.

Medotava i Lettland erbjuder utvinning av bibröd som en tjänst till sina medlemmar.

Kooperativet förädlar också bibråvaror för att hålla priserna uppe, genom att göra honungsmarmelad och bibrödschokladgodis. Det anlitar även ett socialt företag för att snickra ramar, vilket skapar sysselsättning och jobb åt människor i utanförskap i Riga-regionen.

Den här typen av stödstrukturer kan hjälpa medlemmarna att hålla de egna investeringskostnaderna nere och honungspriserna uppe.

Samt även bidra till social hållbarhet, om så önskas. Projektet ser många anledningar till att utveckla denna sektor. Producentföreningar och Kooperation har en lång tradition i Sverige inom de gröna näringarna. Men det finns få

exempel på dessa typer av verksamheter inom biodling... även om det finns ett litet antal biodlingskooperativ i landet.

Att starta producentföreningar/kooperativ eller gemensamma aktiviteter för att främja medlemmarnas produktion, och sälj inom en befintlig ideell förening, är något vi tycker är en intressant möjlighet. Vad många inte känner till är att det finns en uppbyggd offentligt finansierad infrastruktur till stöd för detta i Sverige. Coompanion finns i 25 regioner och ger kostnadsfri rådgivning till alla som vill starta affärsverksamheter tillsammans, primärt i föreningsform. För finansiering av producentföreningar/kooperativ finns flera olika vägar att undersöka. Mikrofonderna (mikrofonderna.se) kan, vid godkända underlag, ge ut kreditgarantier och/eller förlagsinsatser upp till 1 miljon SEK till kooperativ/föreningar, vilket exempelvis kan finansiera gemensam utrustning och lokaler. Leader-kontor finns i hela landet där både ekonomiska föreningar och ideella biodlareföreningar kan söka EU-medel för utvecklingsprojekt på landsbygden.

”
Det kan vara svårt för ett litet kooperativ att skaffa ett rörelsekapital och få investeringslån eftersom det oftast inte finns fast egendom att belåna.

Här kan, förutom Mikrofonderna, den lokala samarbetspartners ha stor betydelse. Till exempel har Honung Gotlandica både lån och krediter hos Sparbanken Gotland. Det finns helt klart en vits med att etablera gemensamma lösningar som kan hjälpa många biodlare att växa och skapa bättre lönsamhet i sina egna verksamheter. Men det kräver naturligtvis en

del jobb för att organisera den här typen av start ups. Inget kommer gratis även om det finns externa medel att söka. Det gäller även att jobba noggrant så att rätt saker utförs och leder till långsiktig hållbarhet. Coompanions rådgivning kan här underlätta arbetet.

I vårt projektpartnerskap hoppas vi kunna gå vidare i nya samarbeten för att utforska den här inriktningen som vi uppfattar som något av en blind fläck i både Sverige och de andra EUROBEES-länderna, med sin potential att hjälpa näringen att utvecklas om uppskalning kan ske. Kooperativ utbildning till biodlare kan vara en möjlig inledning. Bäst är om detta börjar i det lilla, underifrån och långsiktigt utvecklas organiskt via lokala eldsjälarna, tror vi. Utvecklingsprojekt och utbildning kan troligen bidra till att stimulera en sådan process.

– Detta är hur vi tänker just nu men tiden får utvisa hur vi går vidare, säger Jonas Lagander,

Vill ni veta mer om möjligheterna för stöd till kooperativa affärsverksamheter och producentföreningar i ert län så kontakta ert eget regionala coompanionkontor som hittas på coompanion.se.

Vill ni veta mer om EUROBEES-projektet får ni gärna kontakta:

ostergotland@coompanion.se
Jonas Lagander
Strateg och Projektutvecklare/
Strategist and Project Developer
Tel: +46733107433
www.coompanion.se

FAKTA OCH STATISTIK – NY RAPPORT FRÅN SVENSK KOOPERATION

På fem år har den kooperativa sektorn ökat med 130 miljarder och omsättningen uppgår till över 500 miljarder kronor år 2021. Ett tecken på kooperationens motståndskraft i kriser är att utvecklingen fortsatte uppåt även under pågående covid-19-pandemi.

Svensk Kooperation tar årligen fram statistik som visar på den kooperativa sektorns storlek och utveckling. Rapporten Det kooperativa Sverige 2021 visar att framgångsrika stora kooperativa och ömsesidiga företag finns i många olika delar av näringslivet – boende, lantbruk, försäkring, bank, detaljhandel och skog är några.

De kooperativa och ömsesidiga företagens omsättning har ökat kontinuerligt under flera år. År 2016 var den totala omsättningen 401 miljarder för att öka till 532 miljarder till år 2021. Enbart under 2021 ökade den kooperativa sektorns omsättning med 38 miljarder kronor.

– På fem år har den kooperativa sektorn ökat med 130 miljarder. Det är ett styrkebesked att sektorn lyckats växa trots en global pandemi. Detta bekräftar det som forskare sedan tidigare belagt, nämligen att kooperativa och ömsesidiga företag är motståndskraftiga och bra på att klara ekonomiska kriser, säger Anders Dahlquist-Sjöberg, ordförande i Svensk Kooperation.

Årets rapport följer, precis som förra årets rapport, pandemins påverkan på de kooperativa och ömsesidiga företagen. Pandemins påverkan på verksamheterna är fortsättningsvis svårbedömd och skiftande, men på totalen så visar statistiken på en ökande omsättning under både år 2020 och 2021.

Rapporten finns att ladda ned från hemsidan: svenskkoooperation.se/goda-affarer/

Här är ett urval av våra tjänster. Vill du veta mer, beställa eller begära offert? Besök vår hemsida, ring eller mejla!

Bisamhällen

Övervintrade bisamhällen som är färdig-utvecklade och redo inför bisäsongen.

Avläggare

Vi erbjuder flera olika ramformat samt färdiga foderkoncept.

Paketbin

Smart lösning med många gynnsamma fördelar. Skötselanvisning medföljer.

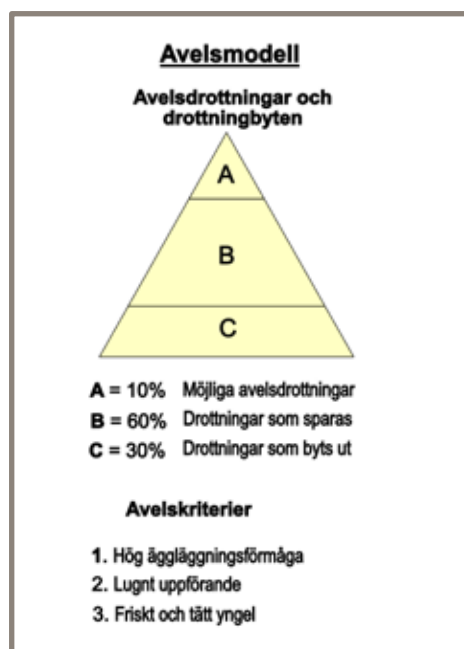
Bidrottningar – Buckfast

Vi erbjuder drottningar som medför en snabb vårutveckling, är fromma, svärmtröga, har bra rensningsförmåga och är mycket högavkastande.

Vi levererar från vecka 23 t.o.m. 34.

Monica Larsson
Professionell drottningodlare

Konferens för behandlingsfri biodling i Hallsberg

Den 12 november 2022 hölls den 4:e årliga konferensen i Hallsberg om resistens mot varroakvalstret. Målet för oss som deltar i dessa konferenser är att kunna bedriva biodling utan att behöva tänka på bekämpning av varroakvalstret. Bina klarar detta själva, som de gör med det mesta av andra utmaningar. Det ger friskare bin och lättare biodling. Roligt att flera av deltagarna på Biodlingsföretagarnas träff, After Skörd, dagen innan var med på konferensen. Hela rapporten från konferensen kan läsas på bloggen: <https://naturligbiodling.eu/blogg/>

Text & bild: Erik Österlund

Behandlingsfria föreläsare Den här gången deltog Terje Reinertsen från Norge. Han har nästan 30 års erfarenhet av behandlingsfri biodling. Melissa Oddie bedriver forskning på Terjes bin och bin i nära anknytning till dessa. Hon är inplanerad till kommande år.

Per Idestrom med 9 års behandlingsfri biodling och Magnus Kranshammar med 7 delade med sig från sina biodlingar. Några av oss i Hallsberg har varit helt behandlingsfria ett antal år. De andra är på god väg. Antalet deltagare på våra årliga resistenskonferenser har ökat för varje år. Den här gången var vi drygt 50 st.

På resistenskonferensen 8 mars 2020 föreläste Annelie Bosdotter från Annelund (Eskilstuna) om sin behandlingsfria biodling, nu sedan 12 år.¹ Den första resistenskonferensen, som riktade sig inte bara till biodlare med anknytning till Buckfastkommittén i Örebrodistriktet, hölls 2018.ⁱⁱ

Hallsbergsområdet Peter Tesell, ordf i Hallsberg-Kumla biodlarförening visade en karta över utbredningen av våra motståndskraftiga bin i Hallsbergsområdet, som vi kallar elgonbin. Avelsarbete med detta bi började 1989 med ett kombinationsarbete mellan det östafrikanska bergsbiet *Monticola* och Buckfastbiet.ⁱⁱⁱ

Den här kombinationen medförde en stor genetisk variation som selektionen kunde arbeta

vidare med. Redan i början av arbetet hade bina stor motståndskraft, större än vad vi då var medvetna om. Detta har klarnat allteftersom åren gett oss erfarenhet. Från år 2000 (efter ca 10 år) började avelsarbete ske på 4,9 mm cellstorlek.

Det finns ca 650 bisamhällen i Hallsbergsområdet hos 10-talet biodlare. Området med elgonbin är ca 20 x 15 km stort. 4 biodlare har sina bin helt behandlingsfria. Resten av biodlarna har behandlat i genomsnitt ca 20% av sina bin, men endast med 5–10 gr tymol (1–2 wettexkuddar med 5 gr tymol per styck) och inget annat, inte heller drönaryngelbortskärning. Full dos tymol i vårt område, med elgonbin har varit/är 20 gr (2 x 2st 5gr-kuddar). Full dos för bin ej selekterade alls beräknas vara upp till ca 40 gr per år.

Per Idestrom, tidigare ledamot i SBR:s styrelse och då dess representant i EU-arbetet, har i många år brunnit för varroaresistenta bin. Han har stridit för avelsarbete i den riktningen och mött oförståelse för att satsa mycket kraft och pengar i det mått som han bedömt som önskvärt och nödvändigt. Han gav utlopp för sin besvikelse över att forskningen gjort så lite för biodlingen i detta avseende, trots att man t ex arbetat med en bipopulation som man sagt är resistent sedan många år. Forskningspengarna har inte gjort någon nytta att tala om menade

Bilderna vänster sida: Terje och Anita Reinertsen jobbar bra ihop. Det var ett nöje att ha dem i Hallsberg. Vi förstår att Dr Melissa Oddie jobbar bra ihop med dem.

Terjes enkla avelsmodell. När väl alla bisamhällen var behandlingsfria kan man inte använda kvaltermängder direkt som ett avelskriterium som man kanske gjorde innan behandlingsfriheten. Men man måste kanske påminna sig om att bina är ändå

behandlingsfria. Och komma ihåg att har man fokus på avelskriterierna är det en hjälp för bina att hålla nere kvaltermängderna.

Ovan vänster avelsmålen: Ju friskare mikrobiomet blir ju bättre hjälp får bina att hålla sjukdomsalstrare i shack. Varroamängden varierar men tillfälliga toppar tål bina. Detsamma gäller virusmängderna. Och vill vi ha snälla, svärmtroga bisamhällen som ger bra skörd så selekterar vi för det.

Ovan höger: Ideström – Det är underhållande att lyssna till Per Ideström. Han hade hittat en åskådlig illustration över den flerfaldiga parningen av Bengt Andreasson. (Foto: Viktoria Wing)

Publik Många kommenterade att konferensen hade en positiv och humoristisk ton. Man kände att behandlingsfria bin inte var en fantasi, utan något som var på riktigt, snart också för fler!

han, åtminstone inte i vårt närområde.

Han var en av de tre som utförde en litteraturstudie på uppdrag av SBR med hjälp av medel från Jordbruksverkets Nationella Programmet. Det gällde arbete som utförts på olika håll i världen för att komma närmare ett varroaresistent bi. Slutrapporten heter Introductionary study för breeding Varroa resistant bees, Final report (2004).^{iv}

Per Ideström översatte från American Bee Journal ett viktigt pionjärbete för varroaresistent bin utfört av Eric Erickson vid USDA-labbet i Tucson, USA.v

Ideström påpekade i sitt föredrag bidrottningens flerfaldiga parning, dvs att hon naturligt parar sig med i genomsnitt 20 drönare. Det är av vikt att drönarsåden i drottningen ger en tillräckligt stor genetisk bredd. Avkommorna blir systergrupper med olika fäder som i om den genetiska bredden bättre kan ta hand om olika arbetsuppgifter, t ex göra det besvärligt för varroakvalster. Detta ger en stark potential för den selektion och anpassning som eftersträvas, antingen genom naturligt eller biodlares urval, som resulterar i de mest anpassade bisamhällenas överlevnad.

Ideström nämnde att han nu sedan flera år har 7 bisamhällen placerade i ett ganska isolerat och höglänt skogsområde i Västra Götaland.

Ett dragfattigt område. Inga drottningar köps numera och byts av honom. Den lilla populationens ursprung är Elgonbin och några svärmar av okänt ursprung. Det är nu 9:e året utan behandling av något slag mot varroa. Senaste åren utan vinterförluster. Inga DWV-bin (vingskadade bin) har de senaste åren kunnat ses i eller utanför samhällena. Avläggare görs från de bästa samhällena. De får ersätta de sämsta. Honungsskörden blev i år totalt 90 kg. Lika mycket honung lämnades kvar i samhällena och ytterligare ungefär lika mycket socker gavs till vinterfoder.

Terje Reinertsens biodling som finns ca 20 minuter norr om Oslo har uppmärksamats under senare år. Orsaken är hans bin inte har varit utsatta för varroakemikalier på nästan 30 år. 2019 besökte jag honom och det resulterade i artiklar i Bee Culture^{vi}, i Bitidningen^{vii} och i Gadden^{viii}. Han hamnade också på mina bloggar^{ix}.

Den 22 februari 2020 höll han föredrag på Apiscandiakonferensen i Sunne^x. I år var det dags att besöka oss i Hallsberg.

Terje delade med sig av hur resistent bin skiljer sig i uppförande, när de väl etablerat sig som resistent, jämfört med när de regelbundet behandlades av kemikalier mot varroakvalstret. Jag återkommer till detta senare i mitt bidrag till denna artikel.

När bina behandlas varje år är det viktigt att hålla koll på hur mycket kvalster det är i samhället, eller mer korrekt – hur mycket kvalster det är i förhållande till bistyran, det man kallar angreppsgraden (i %, dvs kvalster per hundra bin), ibland kallat infestationsgraden eller kanske varroanivån.

Resistent bin har utvecklat jaktegenskaper, de jagar kvalster på flera olika sätt, i täckt yngel och utanför ynglet, då oftast på bina. Terje menar att detta, åtminstone delvis, är något de lärt sig och lär vidare till andra bin.

En sådan jaktegenskap är det som kallas recapping (återtäckning). Bin identifierar täckt yngel där det finns varroakvalster, öppnar täckningen av ynglet och återtäck sedan ynglet/puppan. Till skillnad från VSH rensas inte ynglet/puppan ut, utan ett fullvuxet bi kryper så småningom ut. Bin tar fel ibland och avtäckar och återtäckar ibland även täckta celler där det inte finns varroa. Ynglet går inte förlorat vid recapping utan detta bidrar till bistyrcans utveckling. Men kvalstret störs i sin reproduktion och dess livslängd förkortas. Dr Melissa Oddie dokumenterade i sin doktorsavhandling detta hos Terjes bin, uncapping/recapping.

Recapping-förekomst hos andra resistent bipopulationer har undersökts och konstaterats i en vetenskaplig rapport av Naturexi. Det verkar som att ju mer resistent en bistam är, ju mer

förekommande är recapping. Det förekommer också hos icke resistent bisamhället, men i icke tillräcklig utsträckning.

Recapping är inte den enda jaktegenskapen hos resistent bin. Utrensning av puppor med kvalster (med avkomma eller utan förekommer också). VSH kan vara effektivt, bina identifierar förekomsten av varroa i täckt yngel, varroa som har avkomma, och utrensning av sådana bipuppor. Dr Oddie hittade inte i sin undersökningar att VSH-egenskapen var en förklaring till resistensen hos Terjes bin.

Terje Reinertsen redogjorde för hur kvalstermängden i resistent bisamhället varierade ungefär som en sinuskurva, liknande den som växelström uppvisar. Topparna var olika höga hos olika bisamhället, dvs kvalstermängderna var olika höga som mest. Och – det här är viktigt – "sinuskurvorna" varierade inte likadant i förhållande till varandra. Minimi-mängden och maximi-mängden nådde sina nivåer vid olika tillfällen för olika samhället. När kvalstermängden var som minst i ett samhälle, kunde det vara som störst i ett annat samhälle. Och vid samma mättillfälle kan mängden kvalster hos det sämre samhället vara lägre än hos det bättre. Hos resistent bin är det därför inte möjligt att jämföra angreppsgraderna hos olika samhället vid samma provtagningsstillfälle. Kanske en undersökning av det genomsnittliga dagliga naturliga nedfallet av kvalster hos resistent bisamhället under en längre period kan ge värden som är bättre jämförbara. Observera dock att även om maximimängderna skiljer sig åt mellan resistent samhället är de alla just resistent. Det är ju överlevnaden och hälsan som visar detta. Med resistent menas här att förekomsten av varroakvalster i samhället inte påverkar i nämnvärd grad hur väl bisamhället fungerar och hur det mår, utan hjälpande ingripanden från biodlare.

Detta innebär att selektera på låg angreppsgrad av varroa i en population av samhället som inte behandlats mot varroa på ett antal år (kanske minst tre år) är svårt och kanske inte är så meningsfullt. Terje angav tre egenskaper som han funnit meningsfulla att använda som selektionskriterier i sitt avelsarbete:

1. Hög äggläggningförmåga
2. Lugnt uppförande
3. Friskt och tätt yngel

I den forskning som är på gång idag hos Terje har mätts det genomsnittliga dagliga naturliga nedfallet under en längre period. Där finns jämförda Terjes bin, en annan population som avlats för resistens utan bekämpningsmedel under drygt 10 år och en tredje icke selekterad grupp som utgjorde kontrollsamhället. Dessa

senare stod i samma bigård som Terjes bin. Ett resultat av denna undersökning har publicerats i norska *Birøkteren*.^{xii} Terjes bin hade mycket lägre dagligt nedfall än de övriga, framför allt kontrollsamhället.

Reinertsen använder sig av populationsparning för sina drottningar. Han har inrättat en parningsplats för detta ändamål. Flera bigårdar är placerade runt denna. Det är 3 km till den längst bort. Till den närmsta är det några hundra meter. Det är en hel större avstånd till andra slags bin. Han har minst 10 bisamhället i bigårdarna, bra samhället med olika slags släktskap för att bidra till en bred genetisk variation. Drönare från utvalda samhället av hans stam beräknas vara de enda som finns där för ungdomdrottningarna. Han säger dock att det räcker att 75% av drönarna som finns i parningsområdet är bra drönare, för att få ett bra resultat. Upp till 25% främmande drönare beräknas inte påverka kvaliteten på samhället med drottningar parade under sådana förhållanden.

Vinterförlusterna är låga för Terjes bin. Skördarna ligger högt.

Mikrobiomet Erik Österlund berättade om sina erfarenheter och viktiga detaljer i binas utveckling till behandlingsfrihet. Här återges en förkortad version av mitt bidrag till hela rapporten från konferensen. För att nå målet behandlingsfria bin krävs ett återställt mikrobiom.

Det som kallas mikrobiom är en blandning av mikrober i balans med varandra, bakterier, virus, svampar m fl. Alla levande varelser lever som i ett hav av mikrober. Utan dem kan vi inte leva. Mikrobiomet, en anpassad balans av olika mikrober är oundgänglig för immunsystemet. En människas mikrobiom väger ca 2 kg. Det finns på oss och i oss. Som exempel kan nämnas vad som händer i oss när man behöver ta antibiotika.

För att uppnå ett mikrobiom i balans krävs att virusnivåerna i bipopulationer som regelbundet

bekämpas med ekologiska och syntetiska kemikalier sjunker till en nivå där de andra mikroberna kan återhämta sig och hjälpa bina och immunförsvaret att hålla tillbaka höga nivåer av virus.^{xiii} Vi hjälper bina genom att kunna minska varroabekämpningskemikalier för att till sist kunna sluta använda dem helt.

I början av vägen till behandlingsfria bigårdar

1. Mät varroanivån – 2–3 (eller fler) ggr per säsong – "tillräckligt bra beslutsunderlag" (när det finns normal mängd yngel i samhället) – behandla senast en vecka efter att en mätning visar att det behövs
2. Använd en masonitskiva 0.5 x 0.5 m framför fluset inspektera vad bina har stådat ut var 7–10 dag – "virusnivån"
3. Utvecklas samhället som förväntat?
- 4 A. Finns det åtminstone några områden med tätt täckt yngel?
- 4 B. Inte bara områden där områdena med täckt yngel har ca 50% hål där man förväntat sig täckt yngel.

NOTERNA HÄR NEDAN

- i Se *Bitidningen* nr 6, 2021, sid 26-27.
- ii *Bitidningen* nr 3, 2020, sid 4-5
- iii <https://elgon.se/biodling.html>
- iv <http://www.lapalmamiel.com/a/study.pdf>
- v <https://naturligbiodling.eu/blogg/?p=520>
- vi <https://www.beeeculture.com/varroa-resistant-bees-get-1-million-in-norway/>
- vii *Bitidningen* nr 12 2019, sid 8-11
- viii Gadden nr 1 2020, sid 4-7
- ix <https://naturligbiodling.eu/blogg/?p=578224> och <https://www.elgon.es/diary/?p=416587>
- x *Bitidningen* nr 4 2020, sid 4-5
- xi <https://doi.org/10.1038/s41598-022-19871-5>
- xii *Birøkteren* nr 8 2022, sid 28

Har du koll på dina bin?

beezum
www.beezum.online

Sustainable use of pesticides, SUR är ett direktiv som ska bli förordning

SUR handlar bland annat om hur kemiska bekämpningsmedel får användas och om hur det ska fasas ut. Beelife för biodlarnas och miljöns talan och har skickat in ett förslag på ändringar i texten till förordningen. Nu förhandlas det i EU-parlamentet.

Text: Lina Norrsell

Nu först ska förordningen godkännas i EU-parlamentet. Efter det ska den godkännas av de olika medlemsländerna och det ska bildas nationella tillämpningar av direktivet.

Vi kommer få en sammanställning på vad Beelife föreslagit för ändringar. Det handlar om bland annat "sensible areas" där bekämpningsmedel inte ska få användas som de föreslår bör utvidgas till att omfatta så mycket mark som möjligt för att skydda miljön och europeiska medborgare. De vill också se ett förbud mot "spraying from air". I Japan har studier visat att när besprutning skett med hjälp av fjärrstyrda helikoptrar eller drönare så har människor i närheten fått i sig

hålsöfarliga ämnen. Det är alltså stor risk att bekämpningsmedlet inte hamnar exakt där det ska.

Sedan direktivet bildades har biodlare lidit för att det inte följts. Biodlarnas inkomster beror på jordbrukspolitik och jordbruksmetoder och det är därför det är viktigt att vi jobbar på nationell nivå. Många medlemsstater (18st) är emot förslaget på förordning och vill senarelägga det eller gå tillbaka till direktivet för att kunna fortsätta göra lite som man vill utan lagkrav.

Det är viktigt att vi försöker påverka våra politiker genom att påtala att de ska stödja kommissionens förslag om SUR.

Elitdrottningar & Bruksdrottningar
av Buckfast

Österlenhonung
Buckfast -H.A.L.
www.osterlenhonung.se

Följ oss på Facebook
Östelenbuckfast

Biodlingsföretag till salu

Blomlöfs Bin

Ett dotterbolag till Blomlöfs Bin AB, inriktat på ut-
hyrning av bikupor i Bålsta/Stockholm säljes.
Befintliga avtal och bikupor med bin ingår. Stort
intresse bland kunder, verksamheten kan enkelt
skalas upp. Lämpligt för den som vill bli egen
företagare inom biodling. Intresserad?
Kontakta: info@blomlofsbin.se.

Ett år har gått, dags för examen för nya yrkesbiodlare

Det var en brokig skara av människor som klev in i klassrummet på Fristad Folkhögskola en onsdag i början av mars 2022. Visst var vi olika på många sätt, olika åldrar och med olika lång tid som biodlare. Vi hade dock alla samma förväntan, att lära oss mer om den här världen vi redan visste att vi älskade.

Text: Anna-Karin Bäck, Litsegårdens Biodling

Foto: Anna-Karin Bäck

För att komma in på skolan behövdes några års erfarenhet av biodling och innan vi började tyckte vi nog alla att vi kunde en hel del, men ganska snart blev vi varse om att det istället var en hel del vi inte kunde.

Utbildningen till yrkesbiodlare var under våran kurstid på halvfart under 9 månader med fysisk träff på skolan en gång i månaden från onsdag lunch till fredag lunch. Varje fredag när jag kom hem var huvudet fullt av "surrande" tankar, nya tankar, massor av idéer och så otroligt mycket inspiration från kurskamrater, lärare och föreläsare.

Detsamma känner Anna-Sara Karlsson från Laponia Bin & Honung som varje månad reste ändå från Vilhelmina till Fristad. En av de stora behållningarna har varit just gemenskapen med många skratt och glada stunder med underbara kurskamrater, lärare och intressanta föreläsningar. Att strukturera upp arbetet med bina och göra rätt insats vid rätt tillfälle är också något som Anna-Sara tar med sig hem till Vilhelmina.

Även om biodling kan vara rätt slitsamt emellanåt så är det tjuvningen att följa med i årstidernas växlingar, att vara observant på väderlek och blomning och att höra ljudet av bina en vacker sommardag som gör att Anna-Sara bortser från det tunga. Hon säger att det finns inga kontor i världen som kan erbjuda de vackra miljöer vi får jobba i och jag håller fullständigt med.

Vid andra träffen på skolan kom Preben Kristiansen från Apinordica och vi gjorde en djupdykning i bihälsa. Tänk att något så negativt som sjukdomar kan bli så roligt och intressant som Preben lyckas förmedla det. Även Lotta Fabricius Kristiansen från samma företag och som också representerar Svenska Bin kom till skolan och berättade om ekologisk honungsproduktion.

I april var det dags för avel och genetik och vi satt som ljus och försökte ta in allt som den oerhört kunnige Bert Thrybom berättade för oss om binas genetik och vad som är viktigt att tänka på vid avel. Vid samma träff hade vi också förmånen att få lära oss olika metoder för drottningavel av drottningen själv, Monica Larsson från Honungsgården på Bjäre.

Studietiden har utöver träffarna också innehållit föreläsningar på Teams vilket har fungerat riktigt bra och vi har haft grupparbeten och studiebesök, allt med en röd tråd och en inblick i alla biodlingens delar. Så många delar det finns att jobba med! Thomas Henriksson från THn Bissysla, Thomas Dahl från Höre Bi & Boskap tog oss in i Mölskans Värld och Marie från Maries Bihantverk visade oss hur vålsmakande Mjöd kan vara.

Vi har fått lära oss mer om allergier och fick oss en tankeställare om att vi alla borde ha med oss läkemedel när vi är ute hos bina om en allergisk reaktion plötsligt skulle uppstå. Vi är ofta ensamma där ute i bigårdarna. Linda Klintefjord från Klintefjordens skafferi guidade oss in i Livsmedelsverkets djungel gällande livsmedelshantering och Jan Johansson drillade oss i företagsekonomi och gav oss verktygen för att tänka ekonomiskt smart i uppbyggnaden av våra företag.

Bilderna på vänster sida:

Glädje och gemenskap

Harmoni! Mikael Sundström larvar om för det praktiska provet i drottningodling

En magisk kväll i avläggargårderna

Bilderna på denna sida:

Redo för avfärd till avläggargårderna.

Märka drottningar är också en syssla inom biodlingen

.

Det här var bara ett axplock av alla duktiga föreläsare och de olika delar vi fått lära mer om, Apiterapi, salvor, pollinering, ja jag skulle kunna göra den här artikeln flera sidor lång av alla delar som ingår i den här utbildningen. Den passar både den som precis startat sitt företag eller den som jobbat med biodling ett tag men vill ha verktygen för att komma vidare och för att rationalisera sitt arbete.

Några kurskamrater fick inför den här artikeln frågan om vad det starkaste minnet/kunskapen är som de tog med sig från utbildningen, varför de vill vara biodlare, och vilken den vanligaste frågan är från andra. Matilda Forsärla från Forsärla Konsthantverk, kurser och biodling tar med sig att biodlingen har så många delar att fördjupa sig i, att man verkligen aldrig blir färdig och att det går att vara yrkesbiodlare på så många olika vis.

Det är verkligen något jag tror att vi alla på utbildningen kan skriva under på. Synnöve Sjösten från Sandsbo Bigårdar säger att hur man driver biodlingen rationellt, att veta när man ger sig ut i bigården vad man ska göra är det hon tar med sig mest och Ervin Wolf från Timmelsta honung säger detsamma. Driftplaneringen och rationaliseringen och han tycker också att han fått många aha-upplevelser under utbildningen när pusslet av kunskaper

hamnat på plats. Ervin är fascinerad över denna superorganism, hur den lever och att det är en härlig känsla att få vara en del av deras liv och ständigt förvånas över hur fantastiska de är. Även Matilda och Synnöve nämner kärleken till bina, hantverket, naturen och att det bara är så himla roligt att jobba med bin.

Och den vanligaste frågan då, ja det verkar vara hur många bikupor har du eller vad gör du på vintern då? Är övertygad om att många biodlare känner igen sig i dessa frågor och ler lite åt frågan om vintern. Ja som att det är svårt att hitta biodlingsrelaterade sysselsättningar på vintern, skulle snarare säga att det är en nödvändighet för att vara redo när vårsolen börjar värma på kuporna.

Vårsolen började värma även på skolan och vi alla fick varsitt samhälle att ta hand om under studietiden. Vår kursledare Richard Johansson visade oss sina bästa tips och utmanade oss varje gång med sina frågor och skeptiska kommentarer. -Jaha, du tänker så du. -Jo, men så kan man ju göra, eller inte...

Richard fick oss att tänka till och det blev ofta långa och livliga diskussioner med både möjliga och omöjliga idéer och många gånger slet han sitt hår. Men han styrde oss alltid rätt till slut, eller... i alla fall i rätt riktning. I utbildningen

ingår både teoretiska och praktiska prov och vi fick genomföra alla moment i vår bigård samt bygga upp en avläggargård.

Vår andra kursledare, Helena Ring Johansson var den som höll ordning på oss, såg till att vi tog pauser och fick mat och tystade ner oss när vi likt barn blev för livliga. På examensdagen sa Helena med ett leende att vi nog var den "surrigaste" klassen och det är nog ingen av oss som säger emot, men tänk så mycket vi fick med oss av varandra i surret. Även om det var långa dagar på skolan så surrade vi vidare ytterligare ett par timmar varje kväll vilket är fördelen när man bor på internat, och även dessa timmar gav mig och många andra väldigt mycket utöver allt vi lärde oss under dagarna.

Så kom då dagen för examen och presentation av våra projektarbeten. Så roligt att höra vart alla är på väg och flera hade under utbildningen bytt spår, eller tagit en liten sväng ut på ett annat spår. Det var med både glädje och vemod vi lämnade skolan dagen efter examen men vi sa inte hej då, utan vi ses och jag är övertygad om att många kommer ha kontakt och utbyte av varandra en lång tid framöver.

De bästa biodlingsmetoderna ska identifieras och knyts samman inom EU

B-THENET (Best Practices and Innovations for a Sustainable Beekeeping) är ett EU-finansierat projekt som ska arbeta med att identifiera bästa praxis-metoderna inom biodlingen och hjälpa till att modernisera biodlingssektorn genom att främja innovation. Huvudmålet är att dela kunskap och utveckla användbara och bäst lämpade biodlingsmetoder på nationell och lokal nivå.

Text: Lotta Fabricius Kristiansen, SLU RådNu

Parterna inom projektet som representerar allt från forskningsinstitutioner, universitet, ideella organisationer och nationella- och internationella företrädare för biodlare, kommer tillsammans med sina samarbetspartners att samla in, organisera, dela och sprida kunskap om biodlingsmetoder genom interaktiva plattformar.

B-THENET bygger på resultaten från tidigare projekt och kommer att utveckla sin egen nerifrån- och upp-insamling av metoder, genom att aktivera och engagera

biodlarna runt om i EU. Detta gör det möjligt för projektet att ta hänsyn till lokala faktorer som klimat, socioekonomiska begränsningar, typ av biodlingsutrustning som används, språk, regionala bistammar och vilka bisjukdomar och parasiter som finns i de olika länderna.

B-THENET är baserat på ett nätverk av biodlare, rådgivare, forskare och övriga aktörer som är intresserade av biodlingssektorn i Europa. Den sammanställda kunskapen kommer tillgängliggöras via öppna elektroniska plattformar med fokus på biodlingspraxis som har samlats in från alla intressenter.

Den insamlade informationen om biodlingsmetoderna kommer att valideras genom en transparent urvalsprocess, på en öppen online-plattform och vid fysiska nationella biodlingscentrum. Dessa centrum kommer att på nationell nivå samarbeta med biodlarorganisationerna som finns i landet. Endast metoder som uppfyller biodlarnas behov, som är effektiva och redo att användas kommer att väljas ut, delas och anpassas med stöd av en utbytesplattform. På detta sätt kommer skillnader mellan de olika områden inom EU att beaktas och praxis kommer att anpassas till specifika regioner,

språk, utrustning, bistammar, sjukdomar och biodlingarnas storlek.

Projektets kunskapsbank kommer att visa minst 80 olika "Bästa praxis-metoderna" och kommer vara tillgänglig på 15 europeiska språk. Flödet av praktisk information kommer att stödjas av 13 nationella- och 3 internationella biodlarcentrum. De sistnämnda är SLU i Sverige för biodlingsrådgivare, Apimondia i Italien för biodlare och BeeLife i Belgien för övriga intressenter. I Sverige kommer ett internationell- och ett nationellt biodlarcentrum initialt att finnas på SLU i Uppsala. Utöver detta kommer "Bästa praxis-metoder" spridas genom ett stort antal olika biodlarevenemang. För att nå ut brett och få in bidrag till projektet från biodlare, kommer vi att bjuda in till olika arrangemang där vi ser fram emot att samarbeta med dig.

Dessutom kommer B-THENET att ta fram en manual om "Bästa praxis-metoder" och en manual med riktlinjer för hur rådgivning inom biodling kan kvalitetssäkras och stödjas. B-THENET knyter samman EU:s biodlingssektor genom att dela kunskapen om de bästa biodlingsmetoderna och förbättrar därmed långsiktigt innovationsmöjligheterna inom biodlingen.

Kick-off-mötet för det 4-åriga projektet (september 2022 – augusti 2026) hölls i mitten av september i Rom, på FAO:s huvudkontor (FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation), där de olika projektparterna presenterade sina verksamheter och kompetenser och där grunden till de olika plattformarna fastställdes.

Fig 4 Representerar från de olika parterna som ingår i B-THENET vid kick-off mötet i röda rummet, FAO, Rom.
Foto: B-THENET

**INTERNATIONAL
PARTNER**

Fig 1 Karta över parterna
och deras samarbetspartners
inom B-THENET projektet.
Grafik: B-THENET

Fig 2 Grafik som illustrerar
flödet av bästa praxis-
metoderna genom de fyra
B-THENET plattformarna.
Grafik: B-THENET

Projektet har även en hemsida:
www.bthenet.eu

With The Support of:

National Beekeeping Association +
Research Organization/Advisory Service

World Organisation
for Animal Health
Founded as OIE

Finansieras av
Europeiska unionen

Det lönar sig att vara medlem

Årsavgiften för medlemskapet är 1,644 kr inklusive moms. Genom att utnyttja våra förmånliga rabatter kan du enkelt tjäna in hela eller delar av denna kostnad. Här nedan ser du flera av våra förmånliga erbjudanden till dig som medlem!

Så här blir du medlem i Biodlingsföretagarna

Medlemsavgiften 2023 utgörs av två delar, varav 50 SEK är momsfri medlemsavgift och 1,325 SEK exkl. moms är serviceavgift.

Medlemsserviceavgiften är totalt 1,644 SEK inkl. moms och insättes på: Bankgiro: 5276-8587

Vänligen ange namn, adress och "Medlemskap"

Alternativt fyller du i formuläret på hemsidan.

Från Sverige

Märkningen "Från Sverige" är en ursprungsmärkning som garanterar att produkten är odlad, född och uppfödd, förädlad, förpackad och kontrollerad i Sverige. Registreringsavgift 500 kr exklusive moms. www.fransverige.se

Thomas Apiculture

Som medlem i Biodlingsföretagarna har du rabatt hos den franska redskapshandlaren Thomas Apiculture. Specifik prislista på maskinutrustning för medlemmar i Biodlingsföretagarna.

www.thomas-apiculture.com

EAN-koder

Som medlem får du 10 unika EAN-koder. Du betalar 300 kr + moms i registreringsavgift per 10 koder. Årsavgiften betalar BF.

Svenskt Sigill

Märkningen "Svenskt Sigill" visar att produkten kommer från en odlare eller djuruppfödare som är certifierad enligt IP-standardens Sigillnivå. Certifieringen innebär att de har uppfyllt extra produktionsmervärden inom områdena livsmedelssäkerhet, djuromsorg och minskad miljöpåverkan. Årsavgiften finns i tre nivåer beroende på biodlingens storlek; 800, 1 400 eller 2 550 kr + moms. Som medlem i Biodlingsföretagarna får du 40 % rabatt på årsavgiften. www.sigill.se

Agrolkortet

Agrolkortet – ett kort för allt – eller bara för drivmedel. Med Agrolkortet från Lantmännen Finans kan du tanka på de flesta "bensinstationer" och få rabatt mellan 20–60 öre/liter beroende på vilket drivmedel och företag du tankar på. Det är ett Mastercardkort som gäller på 40 miljoner köpställen. När du betalar med Agrolkortet ingår också ett förstärkt försäkringsskydd för hemmet, resor och bilen. Du är t. ex. skyddad mot borttappad nyckel och feltankat bränsle. www.agrolkortet.se

Dina Försäkringar

Teckna försäkring för din gård och du får biodlingsförsäkringen på köpet första året. Din gård är både boende och gårdsbyggnader och du får rabatt motsvarande premien av max 50 bikupor (rabatten är max ca 2 000 kr och du kan försäkra fler än 50 bikupor). I försäkringen ingår även skydd mot amerikansk yngelröta. www.dina.se

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

LRF Samköp

Genom LRF har du flera fina rabatter via Agrolkortet och LRF Samköp.

Ahlsell

Rabatt på hela det omfattande sortimentet inom industriförnödenheter som VVS, el, bygg, verktyg, maskiner, kyl, personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

AJ Produkter

Inredning för kontor, lager och verkstad med allt du behöver för en väl fungerande arbetsplats. Du får 22 % rabatt på hela sortimentet och 60 dagars betalningsvillkor.

Beijer Byggmateriäl

Rabatterade nettopriser på mer än 3 000 högfrekventa artiklar, och 10 % rabatt på övriga produkter.

Bondens El

LRF Samköps eget elavtal har ett av marknadens lägsta elpriser. Rörligt avtal med en månads uppsägning, inga dolda avgifter.

ETABL 1880

Granngården

12 % på det breda utbudet för djurägare, trädgårdsfixare och lantbrukare – allt för det Jordnära livet!

IKEA

Unikt avtalspris på hela sortimentet hos IKEA, även IKEA FAMILY erbjudanden, rea och kampanjer.

SJ

Du får rabatt på alla avgångar genom LRF Samköps avtal.

Staples

Rabatterade nettopriser på kontorsmaterial och städmaterial, mjukpapper, glödlampor, batterier, köksutrustning, emballage, toner och allt annat du kan behöva på kontoret.

Swedol / Grolls / Nima

Du får 15 % rabatt på hela sortimentet av fordonstillbehör, maskiner, hydraulik, elartiklar, lyft & last, verktyg och arbetskläder.

Hotell

Rabatt på boende och konferens hos Best Western, First Hotels, Elite Hotels, Nordic Choice Hotels och Scandic.

Bilar

Rabatt på Alfa Romeo, Audi, BMW, Citroën, DS, Fiat, Ford, Hyundai, Isuzu, Jeep, Kia, Lexus, Mercedes, Mini, Mitsubishi, Nissan, Opel, Peugeot, Renault, Seat, Skoda, Subaru, Toyota, Volkswagen och Volvo.

Alla rabatter och aktuell information hittar du på www.lrf-samkop.se

Har du frågor om medlemskap eller medlemsförmånerna kontakta Staffan Tegebäck staffan@tegeback.se

www.biodlingsforetagarna.se/bli_medlem.html

Gadden

Gadden utges av Biodlingsföretagarna och utkommer sex gånger per år. Samtliga publiceras på vår hemsida digitalt. Biodlingsföretagarnas medlemmar erhåller Gadden som en medlemsförmån.

Kommunikatör

Sanna Ohlander
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Ansvarig utgivare

Helena Ring Johansson
ordforande@biodlingsforetagarna.se

Redaktionellt material

kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Redaktör & Art director

Marie Backman
marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Var med och skriv i Gadden

Gadden ska spegla verksamheten hos våra medlemmar. Honorar är ca 500 SEK exkl moms per publicerad sida eller enligt överenskommande.

Biodlingsföretagarna förbehåller sig rätten till publicerat material om ej annat överenskommit.

Datum Gadden 2023

Ny utgivningsplan 2023. Fyra nummer ges ut med materialdag ca 20:e varje månad (mars, maj, aug och okt) för utgivning andra veckan i månaden efter. En mässtidning publiceras i samband med Biodlarkonferensen i slutet av februari 2023, materialdag 6:e feb.

Nummer	Material	Utgivningsdag
Mässtidning	230206	230220
Gadden nr 1	230320	230410
Gadden nr 2	230515	230605
Gadden nr 3	230821	230911
Gadden nr 4	231023	231113

Viktigt när du skickar material

- Annonsskickas som tryckoptimerad pdf
- Radannonser (max 100 tecken) och kortare nyheter utan bilder skickas till kommunikator@biodlingsforetagarna.se
- Kontakta gärna oss om din idé innan du börjar skriva. Artiklar skickas i Word (.doc). Ange tydligt vad som är rubrik, mellanrubriker och brödtext. Numrera bildtexter och tillhörande bilder. För insänt ej beställt material ansvarar ej.
- Bilder skickas i originalfil som .jpg, i 300 dpi upplösning. Numrera och döpa bilderna med artikelns /avsändarens namn.

- Använd gärna Dropbox, OneDrive, Spreed, WeTransfer eller liknande tjänst om bildfiler på totalt över 10 Mb skickas. Packa filerna i en mapp med artikelns namn om du skickar flera filer.

Annonsprislista Gadden

Storlek	Gadden	Helår (4 nr)
Helsida (215 x 280 + 3 mm)	4 500:-	17 000:-
Baksida (215 x 265 + 3 mm)	5 000:-	19 000:-
1/2 liggande (187 x 123 mm)	3 500:-	13 000:-
1/2 stående (91 x 251 mm)	3 500:-	13 000:-
1/4 liggande (187 x 60 mm)	2 300:-	8 500:-
1/4 stående (91 x 123 mm)	2 300:-	8 500:-
1/8 liggande (91 x 60 mm)	1 500:-	5 500:-

För att boka annons kontakta

Kjell Andersson. Tel: 070 774 44 90
kjell.andersson@biodlingsforetagarna.se

BIODLINGSFÖRETAGARNA
c/o Gjutåsen Naturprodukter
Box 59, 36303 Lammhult

Medlemmar annonserar gratis med radannonser under köp/sälj på
www.biodlingsforetagarna.se/forum

Skicka e-post till:
kommunikator@biodlingsforetagarna.se

Välkommen med din annons!

Foto

Senad Honic

Tryck

Danagårds Litho, Ödeshög, 2023
ISSN: 1100-6951

Artiklar och framförda åsikter representerar inte nödvändigtvis föreningens officiella ståndpunkt.

För icke signerat material och bilder svarar redaktören. Gadden får gärna citeras om källan anges.

Copyright © Biodlingsföretagarna

Biodlingsföretagarna är en ideell branschförening vars syfte är att utveckla svensk yrkesbiodling. Vi utbildar, påverkar myndigheter, ordnar konferenser och studieresor. Välkommen att bli medlem. Hos oss kan din biodling utvecklas.

Biodlingsföretagarna

Ordförande

Helena Ring Johansson
ordforande@biodlingsforetagarna.se

Vice ordförande

Ingmar Germundsson, ingmar.germundsson@biodlingsforetagarna.se

Kassör

Tomas Lilja
tomas.lilja@biodlingsforetagarna.se

Sekreterare

Lina Norrsell
lina.norrsell@biodlingsforetagarna.se

Ledamot

Marie Backman
marie.backman@biodlingsforetagarna.se

Mikael Sundström
mikael.sundstrom@biodlingsforetagarna.se

Kjell Andersson
kjell.andersson@biodlingsforetagarna.se

Suppleant

Emmy Sundström
emmy.sundstrom@biodlingsforetagarna.se

Monique Widingsjö
monique.widingsjo@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning

Utrustning, byggplaner m.m. görs på forumet.
radgivning@biodlingsforetagarna.se

Rådgivning yrkesbiodling

Björn Jacobsson
0706 669 369

Bihälsa

Björn Gustavsson
bjorn.gustavsson@jordbruksverket.se

Honung

Alf Andersson
blaklintens.bigardar@telia.com

Studieresor

Thomas Dahl
th.dahl@icloud.com

Staffan Tegebäck
staffan@tegeback.se

Revisor

Monica Larsson
monica@honungsgarden.com

Håkan Nilsson
hakan@godhonung.se

Revisorsuppleant

Håkan Albrektsson
info@osterlenhonung.se

Valberedningen

Thomas Dahl sammankallande
th.dahl@icloud.com

Wilhelm Ydreståhl
wilhelmydrestal@hotmail.com

Staffan Tegebäck
staffan@tegeback.se

"Landets" bästa kort

Med Agrolkortet får du en mängd bondeförnuftiga förmåner. Bland annat tankar du upp till 60 öre billigare hos Circle K/Truckdiesel, OKQ8, Preem, Tanka och vissa Såifa stationer. Agrolkortet är framtaget av Lantmännen Finans för alla som verkar inom de gröna näringarna*.

Läs mer och ansök på agrolkortet.se/bf

*Företag som har jord, skog, trädgård eller landsbygdsens miljö som grundläggande resurser.

Joel Svenssons Vaxfabrik

www.joelvax.se | 0431-430055 | info@joelvax.se

KUPFEST MED NYA RAMFORMAT

INGÅR

1 st Flexikupan tak

1 st Flexikupan botten

2 st Flexikupan lådor

1 st Spärrgaller 420x420, runda trådar

1 st Täckskiva

Välj någon av ramarna nedan

20 Ramar trådade

20 Hoffmanramar trådade

PREMIUM 2 ST LÅGNORMAL

PRIS: 1352 :-

Ord. pris: 1592 :-

PREMIUM 1 ST LÅGNORMAL+1 ST HLS

PRIS: 1304 :-

Ord. pris: 1540 :-

2 ST LÅGNORMAL

PRIS: 1280 :-

Ord. pris: 1512 :-

NYA RAMFORMAT DADANT & HEL LANGSTROTH

PREMIUM 1 ST DADANT +1 ST 3/4 LANGSTROTH

PRIS: 1440 :-

Ord. pris: 1688 :-

PREMIUM 1 ST HEL LANGSTROTH +1 ST 3/4 LANGSTROTH

PRIS: 1400 :-

Ord. pris: 1648 :-

Pris exkl. moms, exkl. frakt.

1 ST LÅGNORMAL+1 ST HLS

PRIS: 1240 :-

Ord. pris: 1464 :-

KUPFEST VECKA 2 - 7

Behöver ni vår katalog till bikurser? Vänligen kontakta oss.